

دهم انسانی

۲۹ فروردین ۱۴۰۴ دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

امتحانات پایان سال با نمونه سؤالات امتحانی سایت کانون

حالا که تعطیلات نوروز تمام شده است، به فکر امتحانات پایان سال باشید. در سایت کانون نمونه سؤالات امتحانی به همراه پاسخ تشریحی در اختیار همه دانش آموزان قرار گرفته است. وارد لینک زیر شوید و پایه و مقطع خودتان را انتخاب کنید:

<https://www.kanoon.ir/Public/ExamQuestions>

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی
ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، محمد مالک
جامعه‌شناسی (۱)	زهرآ آزاد، راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، شیلا هاشمیان
عربی، زبان قرآن (۱)	رضا خداداده، منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، کامران عبدالهی، مصطفی قدیمی‌فرد
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزاد‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین
منطق	جواد پاکدل، محمد رضایی‌نقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، آرش کتاب‌فروش بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان، امیررضا کرمی‌پور	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع ملیکا ذاکری	زهرا قصری، عرفان انصاریان ریحانه سیفی، زهرا آزاد	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	ساغر اسفهبدی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	زهرا قصری	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی، هادی حاجی‌زاده	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	محمدحسین هاشمی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۲۹ فروردین ماه ۱۴۰۴

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵
۵	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

دفترچه شماره (۱)

اختصاصی

آزمون ۲۹ فروردین ماه ۱۴۰۴

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید.
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی (۱)	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه‌شناسی (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	

مدت پاسخ‌گویی: ۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۴۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۲۰
۲	ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۱۱	۲۰	۲۰
۳	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

کار با داده‌های آماری
معیارهای پراکندگی از صفحه ۹۳
تا پایان درس
نمایش داده‌ها
نمودارهای یک متغیره
صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۹

۱- نوع هر یک از متغیرهای زیر و مقیاس اندازه‌گیری آن‌ها به ترتیب کدام است؟

نهایی

«سن دانش‌آموزان کلاس A - وضعیت تأهل کارمندان بانک - تعداد شکایات ثبت‌شده در اداره آگاهی»

(۱) کمی فاصله‌ای - کیفی اسمی - کمی فاصله‌ای

(۲) کمی نسبتی - کیفی اسمی - کمی نسبتی

(۳) کمی فاصله‌ای - کیفی ترتیبی - کمی نسبتی

(۴) کمی نسبتی - کیفی ترتیبی - کمی فاصله‌ای

۲- در داده‌های زیر با حذف داده‌های بزرگ‌تر از میانگین، واریانس داده‌های باقی‌مانده کدام است؟

۱, ۵, ۹, ۸, ۲, ۱۵, ۱۳, ۱۷, ۱۸, ۲۲

(۲) ۹

(۱) ۸

(۴) ۱۱

(۳) ۱۰

۳- اگر انحراف معیار داده‌های $a+2, b-3, c+4$ برابر صفر باشد، انحراف معیار داده‌های $a+3, b-2, c+7$ کدام است؟

(۲) $\sqrt{2}$

(۱) ۱

(۴) $\sqrt{3}$

(۳) صفر

۴- از 500 ± 6 روی آن نوشته شده است، چه تعداد از محصولات در فاصله $(47, 53)$ قرار دارند؟

(۲) ۳۴۰

(۱) ۴۰۰

(۴) ۳۰۰

(۳) ۳۲۰

۵- در داده‌ها با توزیع نرمال، ۷۵ درصد داده‌ها بعد از ... یا قبل از ... قرار می‌گیرند و تقریباً ۹۶ درصد داده‌ها در فاصله ... از میانگین هستند.

نهایی

(۱) چارک سوم - چارک دوم - دو برابر انحراف معیار

(۲) چارک اول - چارک سوم - یک برابر انحراف معیار

(۳) چارک سوم - چارک اول - یک برابر انحراف معیار

(۴) چارک اول - چارک سوم - دو برابر انحراف معیار

۶- دو نفر در یک آزمایشگاه، در ۵ روز متوالی همزمان شروع به کار کردند. امتیازات دقت کاری آنها، مطابق جدول زیر است. دقت کاری کدام فرد بیشتر است؟

نفر اول	۷	۹	۸	۹	۷
نفر دوم	۱۰	۸	۶	۷	۹

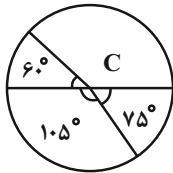
(۴) نیاز به اطلاعات بیشتر دارد.

(۳) یکسان

(۲) نفر دوم

(۱) نفر اول

۷- نمودار دایره‌ای زیر، دسته‌بندی ۹۰ نفر از کارکنان یک شرکت در ۴ گروه را نشان می‌دهد. تعداد کارکنان گروه C چند نفر است؟

(۱) ۲۰

(۲) ۲۵

(۳) ۳۰

(۴) ۴۰

۸- برای داده‌های ۱۰, ۱, ۳, ۷, ۶, ۹, ۲, ۴, ۵, ۸ نمودار جعبه‌ای رسم می‌کنیم. حاصل کسر $\frac{\text{دامنه میان چارگی}}{\text{طول سبیل راست} + \text{طول سبیل چپ}}$ کدام است؟

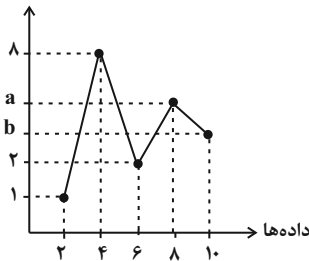
(۲) $\frac{5}{4}$

(۱) $\frac{4}{5}$

(۴) $\frac{4}{3}$

(۳) $\frac{3}{4}$

فراوانی

۹- در نمودار خط شکسته زیر، اگر میانه برابر ۵ باشد، $a + b$ کدام است؟

(۱) ۴

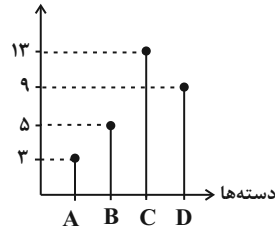
(۲) ۵

(۳) ۶

(۴) ۷

۱۰- شکل زیر، نمودار میله‌ای داده‌ها را در ۴ دسته نشان می‌دهد. در نمودار دایره‌ای متناظر آن زاویه مرکزی دسته C چند درجه است؟

فراوانی

(۱) ۱۶۵

(۲) ۱۴۶

(۳) ۱۵۶

(۴) ۱۵۰

ریاضی و آمار (۱) - سؤالات «آشنا»

۱۱- پانزده داده آماری با واریانس ۱۲ و ده داده آماری دیگر با واریانس $7/6$ را با هم ترکیب می‌کنیم. اگر میانگین هر دو گروه یکسان باشد، انحراف معیار

۲۵ داده حاصل کدام است؟

(۲) $3/50$

(۱) $3/10$

(۴) $3/20$

(۳) $3/25$

۱۲- در یک سری داده آماری اگر همه داده‌ها را با مقدار ثابتی جمع کنیم، در این صورت کدام یک از معیارهای آماری تغییر نمی‌کند؟

نهایی

(۲) دامنه میان‌چارکی و انحراف معیار

(۱) واریانس و چارک‌ها

(۴) واریانس و میانه

(۳) دامنه میان‌چارکی و میانه

۱۳- زمانی که در میان داده‌ها یک یا چند داده پرت داریم، بهتر است از معیار گرایش به مرکز ... و معیار پراکندگی ... استفاده کنیم.

نهایی

(۲) میانه - انحراف معیار

(۱) میانگین - دامنه میان‌چارکی

(۴) میانه - دامنه میان‌چارکی

(۳) میانگین - انحراف معیار

۱۴- جمعیت ده کشور دنیا برحسب میلیون نفر به صورت داده‌های زیر است. نسبت دامنه تغییرات به دامنه میان‌چارکی کدام است؟

۳۶,۲۵,۴۲,۸,۳,۶۵,۸۵,۲۴۰,۱۰۵۰,۸۵

(۲) $17/45$

(۱) $12/35$

(۴) $19/55$

(۳) $19/35$

۱۵- در داده‌های ۲,۱۲,۸,۴,۵,۲,۱۰ با حذف داده‌های کوچک‌تر از چارک اول و داده‌های بزرگ‌تر از چارک سوم، دامنه تغییرات چند درصد کاهش

می‌یابد؟

(۲) ۴۰

(۱) ۵۰

(۴) ۲۰

(۳) ۲۵

۱۶- برای بررسی موضوع زیر، ۱۰۰ دانش‌آموز سال دهم رشته انسانی مورد مطالعه قرار می‌گیرند، در این بررسی، جامعه آماری و نمونه آماری به ترتیب کدام‌اند؟ **نهایی**

«دانش‌آموزان سال دهم انسانی چرا در درس ریاضی ضعف دارند؟»

(۱) ۱۰۰ دانش‌آموز مورد مطالعه - حداقل ۲۰ دانش‌آموز از ۱۰۰ دانش‌آموز به‌عنوان نمونه باید انتخاب شوند.

(۲) کل دانش‌آموزان رشته انسانی در تمام پایه‌ها - ۱۰۰ دانش‌آموز مورد مطالعه

(۳) کل دانش‌آموزان پایه دهم در تمام رشته‌ها (ریاضی، تجربی و انسانی) - ۱۰۰ دانش‌آموز مورد مطالعه

(۴) کل دانش‌آموزان پایه دهم انسانی - ۱۰۰ دانش‌آموز مورد مطالعه

۱۷- چه تعداد از گزاره‌های زیر درست است؟

الف) در نمودار میله‌ای، رسم مکعب مستطیل به جای مستطیل ترجیح دارد.

ب) نمودار میله‌ای بهتر از نمودار بافت نگاشت برای متغیرهای اسمی است.

پ) در نمودار میله‌ای، ترتیب قرار گرفتن میله‌ها اهمیت دارد.

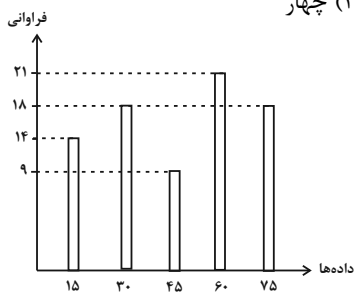
ت) اگر درصد یا فراوانی متغیرها نزدیک به هم باشند، نمودار خط شکسته برای مقایسه، مناسب‌تر است.

(۱) یک

(۲) دو

(۳) سه

(۴) چهار

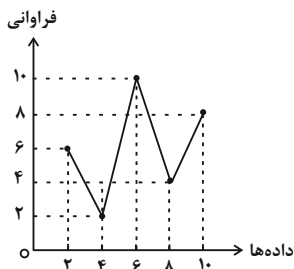
۱۸- در نمودار میله‌ای زیر، چند درصد داده‌ها کم‌تر از ۷۰ هستند؟

(۱) ۶۲/۶

(۲) ۶۸/۵

(۳) ۷۲/۴

(۴) ۷۷/۵

۱۹- با توجه به نمودار خط شکسته زیر، میانگین داده‌ها کدام است؟

(۱) ۵/۲

(۲) ۵/۸

(۳) ۶/۴

(۴) ۷/۲

۲۰- شرکتی ۱۶۰ کارمند دارد که مدارک تحصیلی آنان با ۶ کد متمایز مشخص شده‌اند. در نمودار دایره‌ای، زاویه مرکزی هر گروه با واحد درجه مطابق

جدول زیر است. تعداد کارکنان با کد ۴ کدام است؟

کد	۱	۲	۳	۴	۵	۶
زاویه مرکزی	۲۷	۴۵	۹۹	a	۵۴	۱۸

(۱) ۵۲

(۲) ۵۴

(۳) ۵۶

(۴) ۵۸

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

قافیه، جناس و انواع آن

صفحه‌های ۸۸ تا ۱۰۱

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- کدام بیت فاقد ردیف است؟

نهایی

(۱) یا مرا قربانی آن چشم شوخ و شنگ ساز

(۲) ای شکل و بالایت بلا، از بهر جان مردمان

(۳) من قصه خویشتن بدو چون گویم؟

(۴) چمن چون بوی تو آرد، به بویت در چمن میرم

یا تماشاگاه جانم آن رخ گلرنگ ساز

بس کن ز جولان، ورنه شد از کف عنان مردمان

ترک است و به چوگان بزند چون گویم

به یاد قد تو در سایه سرو سمن میرم

۲۲- الگوی حروف اصلی قافیه در همه ابیات یکسان است؛ به جز:

(۱) چون گشادی دهان شکر خند

(۲) در کوی تو عقل بی‌قراری است

(۳) بازار شکر لعل شکر بار تو بشکست

(۴) سمن داری به زیر سبزه یا خود یاسمین داری

تنگ شکر شود گشاده ز بند

بی روی تو روح سوگواری است

ناموس فلک غمزه خون خوار تو بشکست

رخی داری به از هر دو، هم آن داری، هم این داری

۲۳- قافیه در کدام بیت، نادرست است؟

نهایی

(۱) پس این پیر از آن طفل نادان تر است

(۲) برات آمد برات آمد بنه شمع براتی را

(۳) هی بیبا با من، بران این خرس را

(۴) چرا به سلسله زلف او نظر نکنی؟

که از بهر مردم به طاعت در است

خضر آمد خضر آمد بیار آب حیاتی را

خرس را مگزین، مهل هم جنس را

چرا به عالم بی‌منتها سفر نکنی؟

۲۴- توضیح روبه‌روی کدام بیت نادرست است؟

(۱) گشادی چشم خواب‌آلود را باز / در فتنه به عالم کرده‌ای باز (بیت ردیف ندارد).

(۲) ای شاه زمین بر آسمان داری تخت / سست است عدو تا تو کمان داری سخت (بیت ذوقافیتین است و هر دو قافیه براساس قاعده ۲ است).

(۳) میر من خوش می‌روی کاندلر سر و پا میرمت / خوش خرامان شو که پیش قد رعنا میرمت (الگوی حروف الحاقی قافیه «مصوت + صامت» است).

(۴) ما دل به دست مهر تو زان باز داده‌ایم / کاندلر طریق مهر تو گرم اوفتاده‌ایم (حرف روی «د» است).

۲۵- به ترتیب در چند بیت، قافیه دارای حروف الحاقی و در چند بیت، ذوقافیتین است؟

الف) شنیدستم که وقت برگریزان

ب) ای منور ز تو نجوم جلال

ج) نشاط آرد هوای مرغزاران

د) دل بیدار جان می‌گویدش باز

ه) یک جو ازین فن چو به دامن نهم

شد از باد خزان، برگی گریزان

وی مقرر به تو رسوم کمال

چو نور صبحگاهی در بهاران

درون پرده زان می‌گویدش راز

ده کنم آن را و به صد تن دهم

۲۶- در کدام بیت موسیقایی‌ترین نوع جناس، یافت می‌شود؟

- (۱) هر بامداد روی تو دیدن چو آفتاب
 - (۲) چون همه عالم خیال روی تو دارد
 - (۳) نفحات صبح دانی ز چه روی دوست دارم
 - (۴) رحمت گرفته روی ز گرد گناه ما
- ما را رسد، که بی تو ندیدیم روی خواب
روی ز رویت بگو چگونه بتابیم
که به روی دوست ماند که برفکند نقایی
آیینیه تیرهرروز ز روی سبیه ما

۲۷- در کدام بیت، آرایه جناس بیشتر از ابیات دیگر است؟

- (۱) لبریز اشکم جام کو؟ آن آب آتش فام کو؟
 - (۲) ای شه شطرنج فلک مات مرا برد تو را
 - (۳) گر زخم خورم ز دست چون مرهم دوست
 - (۴) همه را کار شراب است و مرا کار خراب
- و آن مایه آرام کو؟ تا چاره سازد مشکلم
ای ملک آن تخت تو را تخته این نرد مرا
یا مغز برآیدم چو بادام از پوست
همه را باده به دست است و مرا باد به دست

۲۸- کدام بیت فاقد اشتقاق است؟

- (۱) مالک ملک وجود حاکم رد و قبول
 - (۲) هر جا مهی است پیش رخت هست ناتمام
 - (۳) همه بینند نه این صنع که من می‌بینم
 - (۴) حریف مجلس عشاق می‌باش
- هر چه کند جور نیست و تو بنالی جفاست
ماه تمام روی زمین و زمان تویی
همه خوانند نه این نقش که من می‌خوانم
به جام شوق او مشتاق می‌باش

۲۹- کدام بیت با بیت زیر تناسب مفهومی دارد؟

- «طرفه می‌دارند یاران، صبر من بر داغ و درد»
- (۱) تو را چنان که تویی هر نظر کجا بیند
 - (۲) مرا امید وصال تو زنده می‌دارد
 - (۳) اگر تو زخم زنی به که دیگری مرهم
 - (۴) هزار دشمنم ار می‌کنند قصد هلاک
- داغ و دردی کز تو باشد خوش‌تر است از باغ ورد»
به قدر دانش خود هر کسی کند ادراک
و گرنه هر دم از هجر توست بیم هلاک
و گر تو زهر دهی به که دیگری تریاک
گرم تو دوستی از دشمنان ندارم باک

۳۰- مفاهیم «تأپایداری و بی‌وفایی جهان، پرهیز از غفلت و توبه کردن پیش از مرگ، توصیه به غنیمت شمردن فرصت و توصیف بهار» به ترتیب در کدام

ابیات یافت می‌شوند؟

- الف) چو کاهل شود مرد هنگام کار
 - ب) کنونت که چشم است اشکی بیار
 - ج) گفتمی به جای قطره باران در این بهار
 - د) پا بر سر سبزه تا به خواری ننهی
- از آن پس نیابد چنان روزگار
زبان در دهان است عذری بیار
دامان پر گل از کف گردون به خاک ریخت
کان سبزه ز خاک لاله‌رویی رسته است

(۲) «الف»، «د»، «ب»، «ج»

(۱) «د»، «ب»، «الف»، «ج»

(۴) «ج»، «ب»، «الف»، «د»

(۳) «د»، «الف»، «ج»، «ب»

جامعه‌شناسی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هویت ایرانی (۱)

هویت ایرانی (۲)

هویت ایرانی (۳)

صفحه‌های ۱۰۸ تا ۱۳۱

۳۱- به ترتیب، پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- جهان اسلام در جنگ‌های صلیبی و حمله مغولان، به ترتیب چه واکنشی داشت؟

- در نخستین رویارویی‌های جهان غرب و اسلام، چه عاملی بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت؟

(۱) به دفع مهاجمان پرداخت، مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد. - قدرت اجتماعی و اقتصادی برتر غرب

(۲) به دفع مهاجمان پرداخت، مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد. - قدرت سیاسی و نظامی برتر غرب

(۳) مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد، به دفع مهاجمان پرداخت. - قدرت اجتماعی و اقتصادی برتر غرب

(۴) مهاجمان را درون خود هضم و جذب کرد، به دفع مهاجمان پرداخت. - قدرت سیاسی و نظامی برتر غرب

۳۲- هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام ...

(۱) هویتی غیردینی و دنیوی بود. اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت اجتماعی واحدی داشتند، در قالب عناوین قوم‌گرایانه که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت‌های فرهنگی متفاوتی پیدا کردند.

(۲) هویتی غیردینی و دنیوی بود. اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در قالب عناوین قوم‌گرایانه که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

(۳) هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی واحدی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی متفاوتی پیدا کردند.

(۴) هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

۳۳- جامعه ایران چگونه توانست به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآید؟

(۱) با تأمل و بازبینی نظریات ارائه‌شده پیشین

(۲) با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار بود.

(۳) با بازگشت به یک خویشن صرفاً تاریخی و جغرافیایی

(۴) با الگو قرار دادن انقلاب کبیر فرانسه و جهت‌گیری ضد استعماری

۳۴- انقلاب اسلامی ایران به ترتیب، چه تأثیری بر جهان غرب و اسلام داشت؟

(۱) تأمل و بازبینی نظریات مبتنی بر سکولاریسم - جست‌وجوی هویت خود بیرون از محدوده فرهنگ غرب

(۲) تأمل و بازبینی نظریات مبتنی بر سکولاریسم - ظهور اسلام به عنوان قطب سیاسی جدید

(۳) خودباختگی فرهنگی جوامع غربی - ظهور اسلام به عنوان قطب سیاسی جدید

(۴) خودباختگی فرهنگی جوامع غربی - جست‌وجوی هویت خود بیرون از محدوده فرهنگ غرب

۳۵- به ترتیب، هر یک از مؤلفه‌های زیر مربوط به کدام یک از ابعاد مختلف خانواده است؟

- درآمد و هزینه

- ترویج و تسهیل ازدواج

- قداسات خانواده

(۱) اقتصاد، معیشت، امور رفاهی و مسکن - تشکیل خانواده - دین و ارزش‌های اخلاقی

(۲) آموزش، مشاوره و اطلاع‌رسانی - تشکیل خانواده - نظام حقوقی خانواده

(۳) آموزش، مشاوره و اطلاع‌رسانی - روابط و مناسبات خانوادگی و خویشاوندی - دین و ارزش‌های اخلاقی

(۴) اقتصاد، معیشت، امور رفاهی و مسکن - روابط و مناسبات خانوادگی و خویشاوندی - نظام حقوقی خانواده

۳۶- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن گزاره‌های زیر، در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟

- امروزه نبرد، در حوزه فرهنگ و با ابزار رسانه صورت می‌گیرد و درگیری نظامی اگر اتفاق بیفتد، در ادامه جنگ فرهنگی رخ می‌دهد.
- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به صورت رسمی پذیرفته شده باشد، تبعیت نام دارد.
- هنگامی که سلطه به شیوه اقتصادی اعمال شود، بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد.
- نظام آموزشی کشورها از دیگر ابزارهای اعمال قدرت سخت است.

(۱) غ - غ - غ - ص (۲) ص - غ - ص - غ

(۳) غ - ص - ص - غ (۴) ص - غ - غ - غ

۳۷- به ترتیب، چرا انسان کنشگری قدرتمند است و قدرت نرم سبب ایجاد چه نوع سلطه‌ای می‌شود؟

نهایی

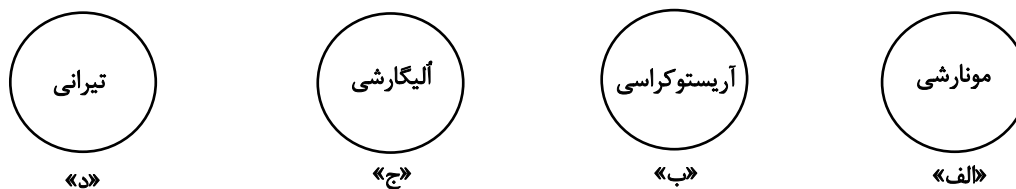
(۱) چون می‌تواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد. - سیاسی و اقتصادی

(۲) به دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد. - فرهنگی

(۳) به دلیل اینکه کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد. - سیاسی و اقتصادی

(۴) چون می‌تواند بر اراده دیگران تأثیر بگذارد. - فرهنگی

۳۸- کدام گزینه در رابطه با موارد زیر صحیح است؟

(۱) شیوه حکومت در «الف» برخلاف «ب» براساس خواست و میل افراد است.

(۲) در «ج» و «د» اکثریت حاکمیت داشته و هر دو از جوامع فضیلت‌محور هستند.

(۳) کمیت افراد تأثیرگذار در پدیده‌های «ب» و «ج» با یکدیگر برابر بوده؛ اما شیوه حکومت در آن‌ها متفاوت است.

(۴) در پدیده «د» برخلاف پدیده «الف» اقلیت مردم در سرنوشت سیاسی خود تأثیرگذارند.

۳۹- چه تعداد از عبارات زیر در ارتباط با دو نظام سیاسی «لیبرال دموکراسی» و «جمهوری اسلامی»، به ترتیب درست و نادرست می‌باشند؟

- «لیبرالیسم» به معنای مباح دانستن بعضی امور برای انسان‌ها است.

- مشروعیت حقیقی در اندیشه لیبرال دموکراسی جایگاهی ندارد.

- کلمه «اسلامی» نشان‌دهنده سازمان یافتن فعالیت مردم و نهادها بر مبنای عقاید و ارزش‌های سیاسی اسلام است.

- در نظام اسلامی، احکام و مقررات با خواست خداوند و در ذیل اراده مردم شکل می‌گیرد.

- قدرت نامشروع در نظام سیاسی اسلامی نمی‌تواند مقبولیت داشته باشد.

- نظام لیبرال دموکراسی، نظامی است که فضیلت‌های فطری و جهان‌شمولی را به رسمیت می‌شناسد.

(۱) یک - پنج (۲) دو - چهار (۳) چهار - دو (۴) پنج - یک

۴۰- کدام یک از گزینه‌های زیر در ارتباط با «نظام سیاسی» درست نیست؟

(۱) رواج دو پیشبرد اقتصادی مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی تحت تأثیر اتحاد جماهیر شوروی، مؤید تأثیر نظام اقتصادی بر نظام سیاسی است.

(۲) حزب کمونیست چین و مشروطه سلطنتی انگلستان، نمونه‌هایی از انواع نظام‌های سیاسی هستند که با پذیرش یک نظام سیاسی خاص، هویت سیاسی پیدا کرده‌اند.

(۳) اگر قدرت بر مدار حق و همراه با احساس رضایت باشد، اقتدار و قدرت مشروع و مقبول، با هم اعمال می‌شود.

(۴) براساس هستی‌شناسی توحیدی، اغلب ارزش‌های اجتماعی اسلام، با آنکه ناظر به مسائل اجتماعی دنیوی هستند، تفسیری الهی و دینی دارند.

دفترچه شماره (۲)

اختصاصی

آزمون ۲۹ فروردین ماه ۱۴۰۴

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۶	۴	۳	۲	۱	
تاریخ (۱)	۸	۷	۶	۴	۲	
جغرافیای ایران	۸	۷	۵	۳	۲	
منطق	۵	۴	۳	۲	۱	
اقتصاد	۷	۵	۳	۲	۱	

مدت پاسخ‌گویی: ۶۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۵
۲	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۳	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۴	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۵	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

صناعة النفط

صفحه‌های ۹۳ تا ۱۰۴

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنِ الْأَصَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۴۱ - ۴۵)

۴۱- ﴿هُوَ أَنْشَأَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَ اسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا﴾:

- (۱) او شما را از زمین پدید آورد و خواستار آباد کردن آن از شما شد!
 - (۲) اوست که شما را از زمین پدید آورده است و از شما خواست تا آن را آباد کنید!
 - (۳) او شما را در زمین پدید آورد و از شما می‌خواهد تا زمین را آباد کنید!
 - (۴) اوست که شما را در زمین آفرید و خواستار آباد شدنش شد!
- ۴۲- « قَدْ جُعِلَتْ أَعْمَدَةُ الْإِتِّصَالَاتِ عَلَى امْتِدَادِ الْأَنْبِيبِ كَمَحَطَاتِ الْإِنْدَارِ لِتَحْذِيرِ الْمَوَاطِنِ! »: ستون‌های مخابرات ...

- (۱) در مسیر لوله‌هایی به‌عنوان ایستگاه هشدار برای هشدار به شهروندان نصب شده‌اند!
 - (۲) را در امتداد لوله‌ها به‌عنوان ایستگاه هشدار برای اطلاع به هم‌وطنان قرار داده‌اند!
 - (۳) در طول لوله‌هایی قرار داده شده‌اند که مانند ایستگاه‌های هشدار برای هشدار به شهروندان هستند!
 - (۴) در امتداد لوله‌ها مانند ایستگاه‌های هشدار برای هشدار به شهروندان قرار داده شده‌اند!
- ۴۳- « هُنَاكَ فِي بِلَادِنَا ثُرَوَاتٌ كَثِيرَةٌ كَالنَّفْطِ الَّذِي يُصَدَّرُ قِسْمٌ مِنْهُ إِلَى الْبُلْدَانِ الصَّنَاعِيَّةِ وَ قِسْمٌ آخَرُ مِنْهُ يُسْتَعْمَلُ فِي الصَّنَاعَاتِ الدَّاخِلِيَّةِ لِإِنْتِاجِ الْمَطَاطِ! »: در کشور ما ثروت‌های بسیاری ...

- (۱) وجود دارد، مانند نفتی که بخشی از آن به کشورهای صنعتی صادر می‌شود و بخشی دیگر از آن در صنایع داخلی برای تولید پلاستیک به کار گرفته می‌شود!
- (۲) از جمله نفت وجود دارد که قسمتی از آن را به کشورهای صنعتی صادر می‌کنند و قسمتی دیگر از آن در صنایع داخلی برای تولید کائوچو استفاده می‌شود!
- (۳) از جمله نفت وجود دارد که قسمتی از آن به کشورهای صنعتی صادر می‌شود و بخشی دیگر از آن را هم در تولید صنایع داخلی مثل کائوچو استفاده می‌کنند!
- (۴) وجود دارد، مانند نفتی که بخشی از آن را به کشورهای صنعتی صادر می‌کنند و بخشی هم در صنایع داخلی برای تولید پلاستیک به کار گرفته می‌شود!

۴۴- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) ﴿شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ﴾: ماه رمضان که در آن قرآن را نازل کرد!
- (۲) ﴿إِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ﴾: هرگاه قرآن خوانده شد، به آن گوش فرا دهید!
- (۳) تُعَرَّفُ الْأَشْيَاءُ بِأَضْدَادِهَا: چیزها به کمک متضادهایشان شناخته می‌شوند!
- (۴) أَغْلَقَ السَّائِقُ بَابَ حَافِلَةِ الْمَدْرَسَةِ: راننده در اتوبوس مدرسه را بست!

۴۵- « تابلوهای هشدار آمیز، ما را از کندن زمین بر حذر می دارند! »؛ عین الصحيح:

- (۱) تُحَذِّرُنَا اللُّوْحَاتُ التَّحْذِيرِيَّةُ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ!
- (۲) تِلْكَ اللُّوْحَاتُ تَحْذِيرِيَّةٌ يُحَذِّرُنَا مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ!
- (۳) اللُّوْحَاتُ التَّحْذِيرِيَّةُ تُحَذِّرُ مِنَّا أَلَّا نَحْفَرَ الْأَرْضَ!
- (۴) نُحَذِّرُ اللُّوْحَاتِ التَّحْذِيرِيَّةَ مِنْ حَفْرِ الْأَرْضِ!

■ عین المناسب في الجواب عن الأسئلة التالية: (۴۶- ۵۰)

۴۶- عین الجواب الصحيح للسؤال التالي: «متى موعد الفطور؟»

- (۱) نَعَمْ، تَقْضَلُوا إِجْلِسُوا!
- (۲) شَايٍ وَ خَبِزٌ وَ زَبَدَةٌ وَ حَلِيبٌ!
- (۳) رُزٌّ مَعَ مَرَقٍ بِإِذْنِجَان!
- (۴) مِنَ السَّابِعَةِ وَ النِّصْفِ حَتَّى التَّاسِعَةِ إِلَّا رُبْعًا!

۴۷- عین ما فيه كلمة غريبة في المعنى:

- (۱) سُنْفَنٌ - مَوَانِي - أَنْجَحَ
- (۲) سَمَادٌ - الزَّرَاعَةُ - مُبِيدَةُ الْحَشَرَاتِ
- (۳) غَازٌ - نَفْطٌ - وَقُودٌ
- (۴) مَرَقٌ - الرُّزُّ - دَجَاجٌ

۴۸- عین ما لیس فيه الفعل المجهول:

- (۱) يُغْلَقُ بَابُ صَالَةِ الْإِمْتِحَانِ فِي السَّاعَةِ الثَّامِنَةِ!
- (۲) يُعْرِفُنَا الْآبَاءُ عَلَى كَيْفِيَّةِ التَّعَامُلِ مَعَ الْمَشَاكِلِ فِي حَيَاتِنَا!
- (۳) قَالَ اللَّهُ التَّعَالَى: ﴿سَتُكْتَبُ شَهَادَتُهُمْ وَ يُسْأَلُونَ﴾
- (۴) كُتِبَتِ الْوَاجِبَاتُ فِي الْكِتَابِ!

۴۹- عین الصحيح للفراغين:

« صوتٌ في حديقة الحيوانات و الأطفال نحوه بسرعة! »

- (۱) سَمِعَ - ذَهَبُوا
- (۲) سَمِعَ - ذَهَبَ
- (۳) سَمِعَ - ذَهَبَ
- (۴) سَمِعَ - ذَهَبُوا

۵۰- عین الصحيح في بناء المجهول:

- (۱) يَرَى الظَّالِمُ الْأَعْمَالَ الْبَاطِلَةَ حَقًّا! ← تَرَى الْأَعْمَالَ الْبَاطِلَةَ حَقًّا!
- (۲) حَذَّرَهُمُ الْمُعَلِّمُ مِنَ الْإِسَاءَةِ! ← حَذَّرَهُمِ مِنَ الْإِسَاءَةِ!
- (۳) شَجَّعَ الْمُعَلِّمُ الْحَنُونَ الطَّلَابَ النَّاجِحِينَ! ← شَجَّعَ الطَّلَابُ النَّاجِحِينَ!
- (۴) الْمُعَلِّمُ يُشَجِّعُنَا عَلَى كَسْبِ الدَّرَجَاتِ الرَّفِيعَةِ! ← نُشَجِّعُ عَلَى كَسْبِ الدَّرَجَاتِ الرَّفِيعَةِ!

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۱)

اقتصاد و معیشت

دین و اعتقادات

صفحه‌های ۱۱۸ تا ۱۳۵

۵۱- کدام گزینه وضعیت کشاورزی و دامداری در ایران باستان را با توجه به نظام طبقاتی حاکم، بهتر توضیح می‌دهد؟

(۱) فقط خاندان شاهی و اشراف از عهده تملک زمین‌های کشاورزی و گله‌های دام برمی‌آمدند.

(۲) اشراف به منظور اداره بهتر زمین‌هایشان غالباً در کنار املاکشان زندگی می‌کردند.

(۳) کشاورزانی که بر روی زمین بزرگان کار می‌کردند به جای سکه، سهمی از محصول را دریافت می‌کردند.

(۴) دامداری اساس زندگی اقتصادی ایرانیان در عصر باستان بود؛ چرا که آن‌ها اطلاع چندانی از روش‌ها و فنون کشاورزی نداشتند.

۵۲- به ترتیب، صحیح یا غلط بودن هر یک از گزاره‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- آموزه‌های زرتشت با تشویق مردم به پرورش دام، تأثیر بسزایی بر انتقال تدریجی آریاییان از زندگی کشاورزی به زندگی شبانی داشت.

- شاهان ساسانی افرادی را که زمین‌های بایر را آباد می‌کردند، تا پنج نسل از پرداخت مالیات معاف می‌کردند.

- واستریوشان‌سالار، مسئول گردآوری مالیات‌های بخش کشاورزی، برای توسعه و ترویج کشت‌وکار در عصر ساسانیان بود.

- تبادل تجاری گونه‌های گیاهی از جمله پدیده‌های نسبتاً رایج در عصر باستان بوده است.

(۱) غ، غ، ص، ص (۲) ص، غ، ص، غ (۳) غ، ص، ص، غ (۴) ص، ص، غ، غ

۵۳- همه گزینه‌ها، عبارت درستی درباره شیوه حمل و نقل در عصر باستان است؛ به جز:

(۱) ایرانیان باستان از ارابه و گاری‌های دو چرخ و چهار چرخ که با اسب کشیده می‌شدند، بسیار بهره می‌بردند.

(۲) داریوش بزرگ هنگام سفر به مصر، دستور حفر آبراه‌های برای اتصال دریای سرخ به رود نیل را صادر کرد.

(۳) در دوره هخامنشیان شبکه وسیعی از جاده‌ها ساخته شد که مراکز اصلی حکومت را به یکدیگر و نیز به کشورهای همسایه وصل می‌کرد.

(۴) در دوره اشکانیان فنون و مهارت‌های جاده‌سازی پیشرفت کرد و جاده‌ها به گونه‌ای ساخته می‌شدند که ارابه‌ها به آسانی بتوانند حرکت کنند.

۵۴- با توجه به عبارت‌های زیر کدام گزینه نادرست است؟

(الف) در آن روزگار میزان و مقدار مواد خوراکی را به جای وزن کردن، با پیمانه تعیین می‌کردند.

(ب) سکه‌های نقره‌ای و مسی در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به جریان افتاد.

(ج) واحدهای وزن و اندازه‌گیری مشخصی برای سرتاسر حکومت تعیین شد.

(د) سکه رواج چندانی نداشت و مبادله کالا به صورت پایاپای انجام می‌گرفت.

(۱) از نظر زمانی «ج» پیش از «ب» رخ داده است.

(۲) «ب» و «ج» هر دو به دستور داریوش بزرگ و در زمان هخامنشیان صورت گرفت.

(۳) «د» برخلاف «ج» مربوط به وضعیت پول پیش از داریوش هخامنشی است.

(۴) «الف» می‌تواند دلیلی بر اهمیت کیل یا پیمانه در زندگی اقتصادی دوران هخامنشی باشد.

۵۵- کدام عبارات در مورد صنعت و تجارت در عهد باستان صحیح است؟

(الف) حکومت ساسانی در شوش، جندی‌شاپور و روم کارگاه‌های بافندگی ایجاد کرد.

(ب) محتوای لوح‌های گلی کشف‌شده از خزانه تخت‌جمشید، دلالت بر وجود کارگاه‌هایی داشته که متعلق به شاه بودند.

(ج) بنادر خلیج فارس و سواحل شرقی دریای مدیترانه، از مراکز اصلی تجارت در دوره اشکانیان به‌شمار می‌آمدند.

(د) یکی از عوامل مهم رونق بازرگانی در دوره اشکانی، برقراری روابط سیاسی و تجاری بین ایران و چین بود.

(۱) «الف»، «د» (۲) «ب»، «د» (۳) «الف»، «ج» (۴) «ب»، «ج»

۵۶- کدامیک از موارد زیر درباره درآمد‌ها و مخارج در ایران باستان به‌درستی آمده است؟

الف) عمده‌ترین منبع درآمد حکومت در ایران باستان، شامل فروش محصولات کشاورزی و دامی می‌شد.

ب) عوامل طبیعی و اقلیمی، به خصوص خشکسالی، سیل و طغیان رودخانه‌ها و تخریب سدها نیز گاهی بر وضعیت اقتصادی تأثیر منفی می‌گذاشت.

ج) یکی از اهداف اصلی شکل‌گیری تشکیلات اداری در ایران باستان، رسیدگی به وضعیت دخل و خرج کشور و سامان دادن منابع درآمد و مخارج عمومی بود.

د) وضعیت اقتصاد و معیشت ایران در دوران باستان همواره تحت تأثیر عوامل سیاسی داخلی و نه خارجی قرار داشت.

(۱) «الف»، «د» (۲) «ب»، «ج» (۳) «ج»، «د» (۴) «الف»، «ب»

۵۷- معروف‌ترین کتاب اعتقادی براساس تعالیم زرتشت که در دوره ساسانیان به زبان پهلوی تألیف شده، کدام است؟

نهایی

(۱) بُندَه‌ش (۲) شاپورگان

(۳) دینکرد (۴) یادگار زریران

۵۸- کدام مورد درباره دین و عقاید مادی‌ها صحیح نیست؟

(۱) مَغ‌ها نقش مهمی در آمیختن باورهای دینی کهن خود با تعالیم زرتشت داشتند.

(۲) برگزاری آیین‌های دینی از جمله خواندن نیایش و سرودها و رسم قربانی کردن بر عهده مَغ‌ها بود.

(۳) مادی‌ها اهوره‌مزدا و برخی از خدایان کهن ایرانی مانند میترا را ستایش می‌کردند.

(۴) درباره دین مادی‌ها اخبار و اطلاعات بسیاری در دسترس است.

۵۹- آتشکده آذربرزین مهر در خراسان مخصوص کدامیک از طبقات اجتماعی عصر ساسانی بود؟

نهایی

(۱) شاهان (۲) موبدان

(۳) جنگجویان (۴) کشاورزان

۶۰- تمامی عبارت‌ها در خصوص دین و اعتقادات ایرانیان باستان درست است؛ به‌جز:

الف) نفوذ آیین بودا در ایران، نفوذ و گسترش چشمگیر آیین زرتشتی و گردآوری متون پراکنده اوستا از جمله وقایعی بودند که همگی در دوره اشکانیان اتفاق افتادند.

ب) دو عامل مهم سبب شد که در دوره ساسانیان، موبدان به مکتوب کردن اوستای شفاهی اقدام کنند، یکی پیشرفت دین مسیحیت در قلمرو ساسانی و دیگری گسترش چشمگیر آیین‌های غیرزرتشتی مثل کیش مانوی در قلمرو ساسانی بود.

ج) حکومت‌های هخامنشیان و اشکانیان حامی سیاست آزادی دینی بودند و آزادی و امنیت یهودیان در ایران از جمله پیامدهای این سیاست در هر دو حکومت بوده است.

د) آیین میتراپرستی در دوره ساسانی به آسیای صغیر راه یافت و در آن‌جا به کیشی مستقل تبدیل شد.

(۱) «الف»، «ب» (۲) «ب»، «ج» (۳) «ب»، «د» (۴) «ج»، «د»

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

سکونتگاه‌های ایران (از
شکل سکونتگاه‌ها تا پایان
درس)
توان‌های اقتصادی ایران
(تا پایان دآمداری)
صفحه‌های ۸۷ تا ۹۸

۶۱- به‌ترتیب شهر همدان و سلماس دارای چه شکلی از سکونتگاه‌های شهری هستند؟ و علت تفاوت شکل شهرهای

مختلف چیست؟

(۱) خطی - شعاعی - عوامل جغرافیایی و آب و هوا

(۲) شطرنجی - خطی - چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف

(۳) شعاعی - شطرنجی - چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف

(۴) شطرنجی - شعاعی - عوامل جغرافیایی و آب و هوا

۶۲- عبارت زیر به کدام اصطلاح یا مفهوم اشاره دارد؟

«مردم شهرهای بزرگ کشور در سال‌های اخیر به دلیل مشکلاتی از جمله آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب‌های اجتماعی به فکر مهاجرت به

مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها بوده‌اند.»

(۱) مهاجرت منفی (۲) مهاجرت اجباری (۳) فرار جمعیت (۴) مهاجرت معکوس

۶۳- «فرض کنید شما در حال تدوین یک برنامه توسعه روستایی برای منطقه‌ای با ویژگی‌های جغرافیایی متنوع هستید که شامل منابع آبی محدود،

زمین‌های کشاورزی پراکنده و پدیده‌های طبیعی مانند چشمه‌ها، قنات‌ها و دامنه‌های کوهستانی می‌باشد.» در این شرایط، برای ایجاد یک سکونتگاه با

بیشترین کارایی از نظر استفاده بهینه از منابع، کدام یک از گزینه‌های زیر بهترین راهکار خواهد بود؟

(۱) ایجاد سکونتگاه‌های متمرکز در اطراف منابع آبی مانند چشمه‌ها و قنات‌ها، با استفاده از تکنولوژی‌های نوین در کشاورزی و تأسیس بخش‌های

صنعتی کوچک به منظور تأمین منابع مالی مورد نیاز و تقویت اشتغال

(۲) طراحی سکونتگاه‌های خطی در امتداد رودخانه‌ها و جاده‌ها به منظور بهره‌برداری از زمین‌های کشاورزی در دو طرف آن‌ها، همراه با گسترش

زیرساخت‌های حمل‌ونقل و مراکز درمانی و آموزشی

(۳) توسعه سکونتگاه‌های پراکنده به‌طور همزمان در کنار منابع طبیعی مختلف (چشمه‌ها، قنات‌ها و دامنه‌های کوهستانی) با هدف توزیع بهتر

منابع آبی و کاهش فشار بر زمین‌های کشاورزی، با استفاده از سیستم‌های مدیریت منابع پیشرفته

(۴) استقرار سکونتگاه‌های پلکانی در دامنه‌های کوهستانی به منظور بهره‌برداری بهینه از زمین‌های کشاورزی در سطوح مختلف، با توجه به استفاده

محدود از منابع آبی و ایجاد سیستم‌های ذخیره‌سازی و توزیع آب کارآمد

۶۴- به‌ترتیب افزایش جمعیت چگونه سبب تغییر شکل سکونتگاه‌ها می‌شود و کدام گزینه درباره کلان‌شهرهای ایران صحیح نیست؟

(۱) با افزایش جمعیت روستاها و تبدیل آن‌ها به نقاط شهری - گرایش به شهرنشینی در همه جای کشور وجود دارد؛ اما در ایران ۸ شهر، جمعیت

بیش از ۱ میلیون نفر دارند.

(۲) با افزایش جمعیت روستاها و تبدیل آن‌ها به نقاط شهری - از حدود سال ۱۳۵۰ ه.ش. بیش از ۶۰ درصد مردم در شهرها زندگی می‌کنند.

(۳) با افزایش جمعیت شهرها و افزایش نقاط شهری - نقش هر سکونتگاه براساس میزان جمعیت آن تعیین می‌شود.

(۴) با افزایش جمعیت شهرها و افزایش نقاط شهری - در برخی شهرها خصوصاً شهرهای بزرگ نارسایی‌هایی در زمینه‌های مختلف اقتصادی،

اجتماعی و زیست‌محیطی به چشم می‌خورد.

۶۵- «فرض کنید یک سکونتگاه صنعتی مشابه اراک به دلیل تغییرات اقلیمی و کاهش منابع طبیعی با بحران‌های اقتصادی و اجتماعی مواجه است. در این شرایط، دولت قصد دارد این سکونتگاه را به یک منطقه چندنقشی تبدیل کند که در آن نقش‌های مختلف از جمله صنعتی، تجاری، دانشگاهی، مذهبی و اداری هم‌زمان تقویت شوند.» کدام یک از گزینه‌های زیر جامع‌ترین و مؤثرترین روش برای مقابله با چالش‌های موجود و ایجاد تعادل پایدار بین نقش‌های مختلف سکونتگاه‌ها به شمار می‌آید؟

- (۱) تمرکز بر توسعه صنایع سنگین جدید و استفاده از منابع طبیعی باقی‌مانده به منظور احیای بخش‌های اقتصادی سنتی و ایجاد اشتغال مستقیم
- (۲) ایجاد مراکز آموزشی و دانشگاهی در کنار مراکز مذهبی و فرهنگی به منظور جذب سرمایه‌های انسانی و فرهنگی و همچنین تبدیل منطقه به یک قطب گردشگری مذهبی و آموزشی
- (۳) ایجاد یک سیاست توسعه ترکیبی که در آن ترکیبی از صنعت پاک، تجارت، گردشگری و دولتی با توجه به موقعیت جغرافیایی، ظرفیت‌های اجتماعی و محیط‌زیستی پیاده‌سازی شود تا به‌طور هم‌زمان از بحران‌های اقلیمی و اقتصادی پیشگیری کند.
- (۴) توسعه زیرساخت‌های صنعتی و تجاری در راستای افزایش تولیدات صنعتی و به منظور بازاریابی جهانی، در حالی که نقش‌های سیاسی و مذهبی به‌طور فرعی در جهت جذب سرمایه و اشتغال‌زایی توسعه می‌یابند.

۶۶- چه تعداد از عبارت‌های زیر از عوامل اهمیت بخش کشاورزی در کشور محسوب می‌شود؟

«تأمین مواد غذایی سالم، تجارت، خودکفایی، رشد صنایع تبدیلی، ایجاد اشتغال، تولید ناخالص داخلی»

- (۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۶۷- کدام گزینه اهمیت شناخت توان‌های محیطی را بیان می‌کند؟

- (۱) توسعه گردشگری و درآمدزایی
- (۲) استفاده بهینه از مکان‌ها و توسعه اقتصادی
- (۳) پیش‌بینی بلایای طبیعی
- (۴) گسترش سیستم حمل و نقل

۶۸- کدام گزینه در رابطه با بخش کشاورزی در فعالیت‌های اقتصادی صحیح نیست؟

- (۱) محدودیت در منابع آب و خاک، بهره‌وری کم، وجود آفات و خسارات طبیعی از مشکلات تولیدات زراعی می‌باشد.
- (۲) اختلاف شدید درجه حرارت روزانه و سالانه در نواحی مختلف ایران، سبب ایجاد تنوع در تولیدات باغی شده است.
- (۳) نوسانات آب و هوایی در ایران، موقعیت مناسبی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است.
- (۴) کشور ما برای تولیدات باغی از مزیت‌های زیادی برخوردار است؛ زیرا امکان کشت انواع گوناگون میوه‌ها وجود دارد.

۶۹- با توجه به کاهش منابع آبی کشور کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) بهتر است محور تولیدات کشاورزی از محصولاتی که آب فراوان مصرف می‌کنند به محصولاتی که آب کمتری مصرف می‌کنند، تغییر کند.
- (۲) بهتر است محور توسعه کشاورزی در کلیه نقاط کشور با استفاده از روش‌های نوین آبیاری از زراعت به باغداری تغییر یابد.
- (۳) بهتر است محور توسعه کشاورزی با توجه به تنوع اقلیمی و گونه‌های گیاهی از زراعت به دامداری تغییر یابد.
- (۴) بهتر است محور توسعه کشاورزی با توجه به ظرفیت محیط و استفاده از روش‌های نوین آبیاری از زراعت به باغداری تغییر یابد.

۷۰- کدام مورد، با مزیت‌های «کشت گلخانه‌ای» مغایرت دارد؟

- (۱) کاهش مصرف آب
- (۲) تولید محصولات ویژه استانی
- (۳) کنترل بهتر وضعیت کشت
- (۴) تولید در طول سال و همه‌جا

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

منطق

قضیه شرطی و قیاس استثنایی

صفحه‌های ۸۳ تا ۹۶

۷۱- درباره عبارت زیر کدام گزینه صحیح نیست؟

«در صورتی که قرارداد را امضا کنید، ملزم به اجرای آن هستید.»

- (۱) در این قضیه، «قرارداد را امضا کنید» مقدم و «ملزم به اجرای آن هستید» تالی است.
- (۲) در این قضیه، جای شرط و جواب شرط عوض نشده است.
- (۳) بین دو قسمت شرط و جواب شرط، ملازمه و اتصال وجود دارد.
- (۴) در قضایای شرطی متصل، حتماً باید الفاظ «اگر» و «آنگاه» به کار برود؛ در نتیجه این قضیه، شرطی متصل نیست.

۷۲- در کدام قضیه شرطی متصل، ترتیب مقدم و تالی با بقیه متفاوت است؟

- (۱) کم از یک دم زدن ما را اگر در دیده خواب آید / غم عشقت بجنابند به گوش اندر جرس ما را
- (۲) بر من غم تو کمین همی سازد / جانم شده گیر اگر ظفر یابد
- (۳) اگر روزی کف پایت ببوسم / بود بر هر دو عالم دست ما را
- (۴) اگر ز باغ رعیت ملک خورد سببی / برآورند غلامان او درخت از بیخ

۷۳- کدام قضیه، منفصل حقیقی است؟

نهایی

- (۱) گروه خونی من یا O است یا AB.
- (۲) فردا یا شنبه است یا یکشنبه.
- (۳) سزای عمل یا در دنیا است یا در آخرت.
- (۴) این عدد طبیعی یا زوج است یا فرد.

۷۴- کدام گزینه در مورد قضیه «انسان یا بلندقد است یا کوتاهقد» درست است؟

نهایی

- (۱) اگر انسان بلندقد نباشد، کوتاهقد است.
- (۲) اگر انسان کوتاهقد نباشد، بلندقد است.
- (۳) اگر انسان بلندقد باشد، کوتاهقد نیست.
- (۴) اگر انسان کوتاهقد باشد، بلندقد نیز است.

۷۵- کدام عبارت قابل جمع در صدق است، اما نمی‌توان هر دو طرف را همزمان کاذب دانست؟

- (۱) دانش‌آموزان رشته نظری، یا تجربی هستند یا ریاضی.
- (۲) یا مکن با پیل‌بانان دوستی / یا بنا کن خانه‌ای در خورد پیل
- (۳) از قبولی من کسی جز نادر و اردشیر خبر نداشت؛ پس خبر را یا نادر پخش کرده یا اردشیر.
- (۴) جهان یا از ماده اولیه آفریده شده یا از هیچ به وجود آمده است.

۷۶- در مورد قیاس استثنایی نمی‌توان گفت ...

نهایی

(۱) حتماً عین نتیجه در یکی از مقدمات آن ذکر شده است.

(۲) این قیاس از دو مقدمه تشکیل می‌شود که یکی شرطی و دیگری حملی می‌باشد.

(۳) حتماً یکی از مقدمات آن، باید قضیه شرطی باشد.

(۴) نقیض نتیجه می‌تواند در یکی از مقدمات ذکر شده باشد.

۷۷- کدام گزینه یک قیاس استثنایی متصل و معتبر است؟

(۱) اگر سیگار بکشم، عمرم کوتاه خواهد شد. حال که سیگار نمی‌کشم؛ پس عمرم کوتاه نخواهد شد.

(۲) اگر علی به خانه آمده بود، در قفل نبود. در قفل است؛ پس علی به خانه نیامده است.

(۳) اگر او پلیس مخفی باشد، آن‌گاه اسلحه دارد. او اسلحه دارد؛ پس او پلیس مخفی است.

(۴) اگر جاده بسته باشد، مسافران نمی‌آیند. جاده بسته نیست؛ پس مسافران می‌آیند.

۷۸- درباره استدلال زیر کدام گزینه نادرست است؟

«اگر از بخاری برقی استفاده شده باشد، آن‌گاه اتاق گرم شده است. اتاق گرم نشده است؛ پس از بخاری برقی استفاده نشده است.»

(۱) این قیاس استثنایی اتصالی است.

(۲) این قیاس معتبر است.

(۳) در این استدلال، مغالطه وضع تالی رخ داده است.

(۴) در این قیاس، از طریق قاعده رفع تالی، مقدم رفع شده است.

۷۹- در کدام گزینه یک قیاس استثنایی نامعتبر وجود دارد؟

(۱) الف آن‌گاه ب ← الف؛ پس ب

(۲) اگر استاد حضور داشته باشد، آن‌گاه کلاس تشکیل می‌شود ← کلاس تشکیل نشده است؛ پس استاد حضور ندارد.

(۳) الف آن‌گاه ب ← ب؛ پس الف

(۴) اگر بدود، می‌رسد ← دویده است؛ پس رسیده است.

۸۰- در کدام گزینه قضیه‌ای آمده است که می‌توان با آن، چهار قیاس استثنایی معتبر تشکیل داد؟

(۱) واج‌های زبان فارسی یا صامت هستند یا مصوت.

(۲) یا جاده کوهستانی بسته است یا برف سنگینی نیامده است.

(۳) این بیماری یا سرماخوردگی است یا سل.

(۴) در دربی هفته بیستم لیگ برتر یا استقلال پیروز می‌شود یا پرسپولیس.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

اقتصاد

بودجه‌بندی

صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۹

۸۱- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام نوع هزینه اشاره دارد؟

الف) هزینه‌ای که آقای احمدی برای تعمیر تلویزیون پرداخت می‌کند.

ب) مبلغ ماهیانه‌ای که خانم عباسی بابت اجاره خانه‌شان متقبل می‌شود.

ج) هزینه‌ای که آقای محمدی برای بنزین ماشینش پرداخت می‌کند.

(۱) الف) قابل پیش‌بینی و ثابت ب) قابل پیش‌بینی و ثابت ج) قابل پیش‌بینی و ثابت

(۲) الف) غیرقابل پیش‌بینی و ثابت ب) غیرقابل پیش‌بینی و ثابت ج) غیرقابل پیش‌بینی و متغیر

(۳) الف) غیرقابل پیش‌بینی و متغیر ب) غیرقابل پیش‌بینی و متغیر ج) قابل پیش‌بینی و ثابت

(۴) الف) غیرقابل پیش‌بینی و متغیر ب) قابل پیش‌بینی و ثابت ج) قابل پیش‌بینی و متغیر

۸۲- کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر است؟

نوع مخارج	مقدار (به میلیون تومان)
اجاره خانه	۸
خدمات رفاهی	۳/۲
قبوض	۳/۵
غذا و پوشاک	۳/۴۵
حمل و نقل و بنزین	۷/۱۲
بازپرداخت وام	۶/۶
خدمات منزل	۲/۵
سایر	۴/۲۵

(۱) برای حمل و نقل و بنزین بیشتر از سایر مخارج هزینه شده است.

(۲) مجموع هزینه‌ها برابر با ۳۸ میلیون تومان می‌باشد.

(۳) ۲۰/۷۱ درصد از مخارج صرف «اجاره خانه» شده است.

(۴) مجموع مخارج بازپرداخت وام و خدمات منزل، از هزینه اجاره خانه کمتر است.

۸۳- با توجه به جدول روبه‌رو، کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) میزان پس‌انداز ماهانه این فرد چند میلیون تومان است؟

ب) این فرد برای کدام نوع از مخارج، کمتر از سایر مخارج هزینه کرده است؟

ج) چند درصد از مخارج ماهانه این شخص، صرف «حمل و نقل» شده است؟

(۱) الف) ۲۲/۵۵ ب) پوشاک ج) ۲۹/۳۱

(۲) الف) ۲۲/۵۵ ب) پوشاک ج) ۱۰/۴۲

(۳) الف) ۱۹/۰۵ ب) تفریحات ج) ۲۹/۳۱

(۴) الف) ۱۹/۰۵ ب) قبوض ج) ۱۰/۴۲

۸۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب به کدام یک از مراحل بودجه‌بندی اشاره دارد؟

الف) نازنین با برنامه جدیدی که در گوشی‌اش نصب کرده، میزان مخارج خود را در طول ماه دسته‌بندی می‌کند.

ب) رضا دریافتی خود از کار دانشجویی‌اش را به عنوان منبع درآمد در کنار مبلغ تدریس یادداشت می‌کند.

ج) شیوا متوجه شده که این ماه بیشتر از سایر ماه‌ها پول خرج کرده است و پس‌انداز کمتری دارد.

(۱) الف) فهرست کردن هزینه‌های ماهیانه ب) افزایش درآمد ج) مشخص کردن انواع هزینه‌ها

(۲) الف) مشخص کردن منابع درآمد ب) مقایسه انواع درآمدها ج) فهرست کردن هزینه‌ها

(۳) الف) مقایسه نوع هزینه‌ها ب) محدود کردن منابع درآمد ج) فهرست کردن درآمدها

(۴) الف) فهرست کردن هزینه‌های متغیر و ثابت ب) مشخص کردن منابع درآمد ج) مقایسه مجموع درآمدها و هزینه‌ها

محل انجام محاسبات

نوع فعالیت	مبلغ (به میلیون تومان)
درآمد	۳۵
خدمات	۲/۴
قبوض	۱/۷۵
غذا	۲
حمل و نقل	۳/۶۵
پوشاک	۱/۱۵
تفریحات	۱/۵

۸۵- کدام مورد در رابطه با خمس درست است؟

(۱) میزان خمس $\frac{1}{۲۰}$ است.

(۲) برای احتساب خمس، در نظر گرفتن میزان درآمد باقی مانده به تنهایی کافی است.

(۳) خمس نیز همانند زکات سهم امام و سادات است.

(۴) به اقلام مصرفی که از آن‌ها استفاده نشود، خمس تعلق می‌گیرد.

۸۶- کدام گزینه درباره تأثیر پرداخت خمس در اقتصاد نادرست است؟

(۱) پرداخت خمس موجب توزیع مجدد و عادلانه ثروت می‌شود.

(۲) کسانی که کار کرده‌اند ولی حقوقشان کم بوده است، لازم نیست از باقی مانده درآمدشان خمس پرداخت کنند.

(۳) یکی از منابع درآمد کسانی که توان کار و فعالیت اقتصادی ندارند، دریافت خمس است.

(۴) مالیات اسلامی باید تحت عنوان خمس به مرجع تقلید پرداخت شود.

۸۷- اگر فردی آغاز سال مالی خود را برای پرداخت خمس، ابتدای سال شمسی در نظر گرفته باشد، کدام گزینه سال مالی او را به درستی نشان می‌دهد؟

(۱) سال مالی این فرد از ۱ دی تا ۲۹ اسفند است.

(۲) سال مالی این فرد از ۱ فروردین تا ۲۹ اسفند است.

(۳) سال مالی این فرد از ۱ مرداد تا ۳۱ تیر است.

(۴) سال مالی این فرد از ۱ مهر تا ۳۱ شهریور است.

۸۸- جدول زیر میزان درآمد و مخارج سالیانه فردی در دو سال متوالی را نشان می‌دهد. میزان خمس پرداختی این فرد در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ به ترتیب

چند میلیون تومان است؟

سال	۱۳۹۵	۱۳۹۶
نوع		
میزان مخارج	۴۰	۳۲
هزینه اقلام مصرفی خریداری شده که استفاده نشده است.	۵	۶
میزان درآمد	۴۵	۵۰

(۱) $۳/۶ - ۲$ (۲) $۴/۸ - ۱$ (۳) $۳/۶ - ۱$ (۴) $۴/۸ - ۲$

۸۹- در مراحل بودجه‌ریزی، در چه شرایطی مخارج غیرضروری را کم می‌کنیم؟

(۱) اگر هزینه‌های متغیر بیشتر از هزینه‌های ثابت باشد.

(۲) اگر درآمد ثابت بیشتر از درآمد متغیر باشد.

(۳) اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد باشد.

(۴) اگر درآمد بیشتر از هزینه‌ها باشد.

۹۰- اگر مجموع مخارج سالیانه فردی با درآمد سالانه ۱۵ میلیون تومان، برابر با ۱۲ میلیون تومان باشد، کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

الف) پس‌انداز سالیانه این فرد چند میلیون تومان است؟

ب) اگر مبلغی که فرد در طول سال برای تفریحات خرج کرده است برابر با $۱/۲$ میلیون تومان باشد، آنگاه چند درصد از مخارج سالانه فرد، صرف

«تفریحات» شده است؟

ج) میزان خرج از بودجه فرد، چند درصد است؟

(۱) $۵ - ۸$ درصد - ۲۰ درصد(۲) $۵ - ۱۲$ درصد - ۸۰ درصد(۳) $۳ - ۱۰$ درصد - ۲۰ درصد(۴) $۳ - ۱۰$ درصد - ۸۰ درصد

محل انجام محاسبات

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود،
دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخبرگ کنید.

دَفتر چَه سؤال (?)

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۲۹ فروردین ماه ۱۴۰۴

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراجعات

فارسی (۱)	حسن افتاده - حسین پرهیزگار - محسن فدایی - الهام محمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی - محمد رضایی بقا - میثم هاشمی - مرثضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرثضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	محمد مهدی افشار	محمدفرحان فخاریان - نازنین فاطمه حاجیلو	محمدصدرا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو - هلیا حسینی نژاد	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

۲۰ دقیقه

ادبیات داستانی

درس ۱۴ تا ۱۶

صفحه‌های ۱۱۲ تا ۱۳۱

فارسی (۱)

سوالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود

۱۰۱- در کدام گزینه معنی تمام واژگان صحیح است؟

- (۱) جولقی (گلیم‌فروش)، قهر (غضب)، ندامت (تأسف)، تقریر (بیان)
- (۲) تکیده (لاغر)، تکریم (گرامی‌داشت)، پاس (نگهداری)، دانگ (بخش)
- (۳) دوات (جوهر)، متداول (مرسوم)، مفتول (نقره)، لاجرم (ناچار)
- (۴) عنود (ستیزه‌کار)، زنگاری (سبزرنگ)، فیاض (بخشش)، منت (شکر)

۱۰۲- در کدام بیت واژه‌ای به کار رفته است که دچار تحول معنایی شده است؟

- (۱) بود بقالی و وی را طوطی‌ای خوش‌نوایی، سبز، گویا طوطی‌ای
- (۲) در دکان بودی نگهبان دکان نکته‌گفتی با همه سوداگران
- (۳) ریش برمی‌کند و می‌گفت: «ای دریغ کافتاب نعمتم شد زیر میخ»
- (۴) از چه، ای کل، با کلان آمیختی؟ تو مگر از شیشه روغن ریختی؟!

۱۰۳- نقش دستوری ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) کیبوتری که دگر آشیان نخواهد دید قضا همی‌بردش تا به سوی دانه و دام
- (۲) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست به غیر مصلحتش رهبری کند ایام
- (۳) دید پر روغن دکان و جامه چرب بر سرش زد گشت طوطی کل ز ضرب
- (۴) هر آن که جانب اهل وفا نگه دارد خدش در همه حال از بلا نگه دارد

۱۰۴- در کدام گزینه جمله «مرکب» به کار رفته است؟

- (۱) معلم قرآن ما شعر زیاد می‌گفت اما به قول نظامی خشت می‌زد.
- (۲) دیگر «خسرو پهلوان» را همه می‌شناختند ولی چه سود!
- (۳) خسرو دفتر نقاشی و مداد مرا برداشت و تصویر سرتیپ را در نهایت مهارت و استادی کشید.
- (۴) گفته بودم سبک «تقریر» او در انشا تقلیدی بود کودکانه از گلستان سعدی.

۱۰۵- در کدام گزینه «تضمین» به کار نرفته است؟

- (۱) مربا را با لذت تمام فرومی‌داد و به صدای بلند می‌گفت: «الها! صد هزار مرتبه شکر»، که «شکر نعمت، نعمت افزون کند».
- (۲) معلم قرآن ما میرزا عباس بود. شعر هم می‌گفت؛ زیاد هم می‌گفت اما به قول نظامی «خشت می‌زد».
- (۳) مادر بزرگ اشک از دیده روان ساخت که ای فرزند، حالات نکنم که مطربی پیشه سازی که «همه قبیله من عالمان دین بودند».
- (۴) «فی‌الجملة نماند از معاصی مُنکری که نکرد و مُسکری که نخورد.» تریاکی و شیرهای شد و کارش به ولگردی کشید.

۱۰۶- هریک از آثار زیر به ترتیب مربوط به کدام نویسنده است؟

«مثنوی معنوی، اخلاق محسنی، داستان خسرو، جوامع الحکایات و لوامع الروایات»

(۱) مولانا، مرتضی آوینی، عبدالحسین وجدانی، جلال آل احمد

(۲) مولوی، حسین واعظ کاشفی، عطار نیشابوری، سدیدالدین محمد عوفی

(۳) مولانا، مرتضی آوینی، عطار نیشابوری، جلال آل احمد

(۴) مولوی، حسین واعظ کاشفی، عبدالحسین وجدانی، سدیدالدین محمد عوفی

۱۰۷- در کدام گزینه «جناس ناهمسان» وجود ندارد؟

(۱) از چه ای کل، با کلان آمیختی؟

(۲) گلاب است گویی به جویش روان

(۳) دید پُروغن دکان و جامه چرب

(۴) هر دو گون آهو گیا خوردند و آب

۱۰۸- مفهوم بیت «چون بسی ابلیس آدم روی هست / پس به هر دستی نشاید داد دست» در کدام بیت دیده نمی شود؟

(۱) در این بازار، طراران زاهدشکل

(۲) بگذر از خود ای پسر! دادار بین

(۳) نشان راه ز دزدان ره چه می پرسی

(۴) ترک دنیا به مردم آموزند

۱۰۹- مفهوم ابیات زیر در کدام گزینه دیده نمی شود؟

«با بدان کم نشین که صحبت بد

آفتابی بدین بزرگی را

(۱) پسر نوح با بدان بنشست

(۲) هم نشین تو از تو به باید

(۳) تا توانی، می گریز از یار بد

(۴) ز آمیزش کُجان، نشود طبعِ راست کج

۱۱۰- مفهوم کدام بیت با بیت «کار پاکان را قیاس از خود مگیر / گرچه ماند در نبشتن شیر و شیر» یکسان است؟

(۱) پرهیز از مقایسه نابه جا

(۲) بررسی عملکرد افراد برگزیده

(۳) نگه داشتن اندازه

(۴) در نظر گرفتن مشابهِها

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۱- معنی واژه مشخص شده در کدام بیت، در مقابل آن صحیح نیست؟

(۱) جمله عالم زین سبب گمراه شد	کم کسی ز ابدال حق، آگاه شد (مردان کامل)
(۲) دمی آب خوردن پس از بدسگال	به از عمر هفتاد و هشتاد سال (متکبر)
(۳) هر دو گون آهو گیا خوردند و آب	زین یکی سرگین شد و زان مشک ناب (فضله برخی چهارپایان)
(۴) صد هزاران این چنین اشباه بین	فرقشان هفتادساله راه بین (همانندان)

۱۱۲- در کدام گزینه، واژه‌ای به کار رفته است که هم‌آوا دارد؟

(۱) چون بسی ابلیس آدم‌روی هست	پس به هر دستی نشاید داد دست
(۲) روزکی چندی سخن کوتاه کرد	مرد بقال از ندامت آه کرد
(۳) دست من بشکسته بودی آن زمان	که زدم من بر سر آن خوش‌زبان
(۴) می‌نمود آن مرغ را هر گون شگفت	تا که باشد کاندر آید او به گفت

۱۱۳- با توجه به متن زیر، غلط‌های املایی در کدام گزینه آمده است؟

«دیگر طاقت دیدنم نماند. خروس مقلوب را حلال کردم. آن‌گاه به خروس سنگ‌دل پرداختم و او را بسمل کردم. یک روز خسرو

برخلاف عادت معلوف، یک کیف حلبی که روی آن را با رنگ روغن گل و بته نقاشی شده بود، به مدرسه آورد.»

(۱) مقلوب، بسمل، بته	(۲) مقلوب، معلوف
(۳) معلوف، حلبی، حلال	(۴) حلبی، بسمل

۱۱۴- کاربرد «را» در کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) هدیه‌ها می‌داد هر درویش را	(۲) کار پاکان را قیاس از خود مگیر
(۳) کاو چو خود پنداشت صاحب‌دلق را	(۴) شیشه‌های روغن گل را بریخت

۱۱۵- با توجه به عبارت زیر، بخش‌های حذف‌شده و نوع حذف آن‌ها در کدام گزینه آمده است؟

«مردی به بغداد آمد و بر درازگوش نشسته بود و بزی را رشته در گردن کرده، از پس وی می‌دوید.»

(۱) (نهاد/ قرینه معنایی)، (متمم/ قرینه لفظی)	(۲) (بخشی از فعل/ قرینه لفظی)، (نهاد/ قرینه لفظی)
(۳) (مفعول/ قرینه معنایی)، (نهاد/ قرینه معنایی)	(۴) (بخشی از فعل/ قرینه معنایی)، (نهاد/ قرینه لفظی)

۱۱۶- مفهوم کنایه‌های آورده‌شده، در کدام گزینه درست آمده است؟

- (۱) سخن کوتاه‌کردن: کم‌گویی و گزیده‌گویی
(۲) ریش برکندن: خشم و غضب داشتن
(۳) آفتاب زیر میغ رفتن: از دست دادن چیزی
(۴) بال و پر برافراشتن: قد کشیدن و بزرگ شدن

۱۱۷- در تمام گزینه‌های زیر که از زبان خسرو نقل شده است، نقیضه‌پردازی وجود دارد، به جز ...

- (۱) دو خروس را دیدم که بال و پر افراشته و در هم آمیخته.
(۲) آن چنان او را می‌کوفت که «پولاد کوبند آهنگران».
(۳) جناب سرتیپ، این را من از روی «طبیعت» کشیده‌ام.
(۴) لیکن خروس غالب، حرکتی کرد نه مناسب حال درویشان.

۱۱۸- در عبارت زیر، کاربرد کدام آرایه‌های ادبی مشهود است؟

«دفترچه من یا مصطفی را - که در دو طرف او روی نیمکت نشسته بودیم- برمی‌داشت و صفحه سفیدی را باز می‌کرد و ارتجالاً انشایی می‌ساخت و با صدای گرم و رسا به اصطلاح امروزی‌ها اجرا می‌کرد و یک نمره بیست با مبلغی آفرین و احسنت تحویل می‌گرفت و مثل شاخ شمشاد می‌آمد و سر جای خود می‌نشست.»

- (۱) حس آمیزی، کنایه
(۲) تشبیه، تشخیص
(۳) تضاد، جناس
(۴) استعاره، ایهام

۱۱۹- مفهوم کنایی عبارت «از کوزه همان برون تراود که در اوست» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) هر کس مطابق شرایط و موقعیت، رفتار می‌کند.
(۲) هر کس با توجه به مصلحت خود رفتار می‌کند.
(۳) هر کس با در نظر گرفتن اهدافش رفتار می‌کند.
(۴) هر کس بر اساس ذات و سرشت خود رفتار می‌کند.

۱۲۰- مفهوم ذکر شده در کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) چون بسی ابلیس آدم‌روی هست
(۲) هدیه‌ها می‌داد هر درویش را
(۳) اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب
(۴) در دکان بودی نگهبان دکان
پس به هر دستی نشاید داد دست (حذر کردن از دوستی)
تا بیابد نطق مرغ خویش را (صدقه‌دادن)
گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری (تأثیر موسیقی بر حیوانات)
نکته گفتی با همه سوداگران (شوخی کردن)

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۱)

قدم در راه
(یاری از نماز و روزه، فضیلت
آراستگی)
درس ۱۲ و ۱۳
صفحه ۱۲۵ تا ۱۴۸

۱۲۱- آراستگی به معنای ... است.

(۱) توجه صرف به ویژگی‌های معنوی و باطنی

(۲) پوشش شیک و زیبا و توجه فراوان به آن

(۳) حضور در اجتماع با توجه به پوشش دیگران و الگوبرداری از آنان

(۴) بهتر کردن وضع ظاهری و باطنی و زیبا نمودن این دو

۱۲۲- عبارت «موجب می‌شود انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند» تابع کدام یک از اقدامات انسان هنگام نماز است؟

(۱) برپا داشتن نمازهای پنج‌گانه

(۲) توجه به بزرگی خداوند در همه چیز

(۳) در نظر داشتن عظمت خداوند هنگام رکوع و سجود

(۴) توجه به حضور خدا در زندگی و نظارت او بر اعمال انسان

۱۲۳- طبق فرموده امیرالمؤمنین (ع)، به جنگ با خدا رفتن با انجام گناه، تابع انجام کدام یک از موارد است؟

(۱) عدم رعایت نظافت‌های شخصی و بی‌توجهی به آراستگی هنگام عبادت

(۲) آراستن خود برای جلب توجه دیگران

(۳) پوشیدن لباس‌های گران‌قیمت و فخرفروشی نسبت به فقرا

(۴) نسبت دادن دروغ بر خدا و پیامبر (ص)

۱۲۴- به‌جا آوردن نماز در چه صورتی باعث کوچک‌شدن قدرت‌های بزرگ در نظر انسان و بی‌توجهی به آنان می‌شود؟

(۱) در نظر داشتن عظمت خداوند در هنگام رکوع و سجود (۲) توجه به بزرگی خداوند بر همه چیز

(۳) توجه به عبارت «غیر المغضوب علیهم و لا الضالین» (۴) تداوم دقت و توجه در نماز

۱۲۵- چه چیزی موجب می‌شود نوع آراستگی تغییر کند و پوشش انسان، جنبه خودنمایی بگیرد؟

(۱) بهره‌مندی از گوهر زیبایی و تلاش برای آراستگی هنگام حضور در جامعه

(۲) توجه به ارزش‌های انسان و تحسین و تمجید فراوان از اندام‌های ظاهری وی

(۳) نیاز به مقبولیت و تلاش برای اثبات مفیدبودن آراستگی خود برای جامعه

(۴) ضعیف و گسسته شدن رشته‌های عفاف در روح انسان

۱۲۶- عمل به برنامه، احکام و دستوراتی که خداوند برای زندگی ما انسان‌ها تنظیم کرده است، چه پیامدی برای انسان دارد؟

(۱) گام برداشتن در مسیر نزدیک شدن به خداوند و رسیدن به رستگاری در دنیا و آخرت

(۲) آگاهی به حکمت و علت احکام الهی و انجام دادن آن‌ها با معرفت بیشتر

(۳) افزایش روزه‌روز توانمندی انسان و حفظ و نگهداری از او در شرایط گناه و معصیت

(۴) توجه به حضور خداوند در زندگی و نظارت او بر اعمال

۱۲۷- کدام یک از موارد زیر از ویژگی‌های انسان عقیف نیست؟

(۱) در حد مطلوب به برآورده کردن برخی نیازها توجه دارد.

(۲) در برابر علایق خود طوری رفتار می‌کند که به تفریط دچار نشود

(۳) طوری رفتار می‌کند که از نیازهای دیگر غافل نشود.

(۴) نیازهای دیگر را به‌طور کامل کنار نمی‌گذارد.

۱۲۸- پیامد «کوچک‌نشمردن نماز و درک صحیح نسبت به آنچه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم» چیست؟

(۱) دل‌نپستن به راه‌های انحرافی

(۲) کوچک‌شدن قدرت‌های دیگر در نظر انسان

(۳) دورشدن تدریجی از گناهان و برخی مکروهات

(۴) دوری از انسان‌ها و دست‌نزدن به هر کاری

۱۲۹- به‌ترتیب، پیامبر (ص) ... را به کوتاه‌کردن ناخن سفارش می‌کرد و تلاش هر کدام از افراد برای قرارگرفتن در جایگاهی در جامعه برای

کسب ... است.

(۱) مردان - مقبولیت

(۲) مردان - مسئولیت

(۳) زنان - مقبولیت

(۴) زنان - مسئولیت

۱۳۰- در چه صورتی کسی که به علت عذری نتوانسته روزه بگیرد، علاوه بر قضای روزه باید برای هر روز، یک مُد طعام به فقیر بدهد؟

(۱) اگر سهواً قضای روزه را نگیرد.

(۲) اگر غسل بر او واجب بوده و عمدتاً تا اذان صبح غسل نکند.

(۳) اگر بعد از برطرف‌شدن عذر تا رمضان آینده، عمل کفاره را انجام ندهد.

(۴) اگر بعد از برطرف‌شدن عذر تا رمضان آینده، عمدتاً قضای روزه را نگیرد.

زبان انگلیسی (۱)

۱۰ دقیقه

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

Traveling the World (Get Ready, ..., Listening and Speaking)

درس ۱۴

صفحه‌های ۹۷ تا ۱۱۳

131- You ... your homework before dinner if you want to have time to play with your friends later.

- 1) can finish 2) may to finish
3) should finish 4) must to finish

132- We left the country ... April 6th... 9 o'clock ... the morning.

- 1) on - at - in 2) in - at - at 3) on - on - in 4) in - on - at

133- On weekdays, you ... get up early and go to school, but on weekends, you ... sleep in and relax at home.

- 1) can - should 2) should - must 3) may - can 4) must - can

134- I believe that we should teach our children to ... other people's beliefs.

- 1) plan 2) respect 3) spend 4) check

135- Domestic flights are shorter, so we can get to our ... faster.

- 1) suggestion 2) pilgrim 3) attraction 4) destination

136- Being ... means being kind and friendly to guests, making them feel comfortable in your home.

- 1) ancient 2) historical 3) hospitable 4) popular

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

The Moon is always going around the Earth. It takes about twenty-nine and a half days to go all the way around once. The Moon is round like the Earth, but it's not as big.

The Earth and the Moon are always moving around the Sun. It takes them a little more than 365 days to finish this trip. They travel at a speed of 32 kilometers every second. The distance they travel in a year is hard to picture; it's almost one billion kilometers.

Is the Sun smaller than the Earth? No, it isn't, even though it looks smaller, just like the Moon. In fact, the Sun is more than a hundred times bigger than the Earth. The Sun isn't a rocky planet like the Earth; it's a ball of fire, and like the Earth, the Sun turns very fast around itself too.

137- How long does it take the Moon to go around the Earth once?

- 1) About 30 days
2) About 29 and a half months
3) 365 days
4) 24 hours

138- Which of the following is TRUE about the Moon?

- 1) The Moon is larger than the Earth.
- 2) The Moon is smaller than the Earth.
- 3) The Moon is not round.
- 4) The Moon is the same size as the Earth.

139- The underlined word “it” in paragraph 3 refers to

- 1) the Sun 2) the Earth 3) the Moon 4) planet

140- How fast do the Earth and moon travel around the Sun?

- 1) Slower than a car
2) Much faster than an airplane
3) About the same as a bicycle
4) As fast as a ship

هوش و استعداد معلّمی

* بر اساس متن زیر به سه پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

برنامه‌ریزی که یکی از مهمترین مبانی مدیریتی است، فرایندی است برای تعیین مسیر و به‌ویژه نقاط عطف آن، برای رسیدن به اهداف نهایی، و در نتیجه تعیین چگونگی تأمین منابع لازم برای تحقق آن اهداف. از اصول تعیین اهداف، چه بلندمدت و چه میان‌مدت و چه کوتاه‌مدت، وضوح و قابلیت اندازه‌گیری آن اهداف است، به شکلی که بدون رعایت آن، ممکن است مسیر با بی‌نظمی طی شود، یا کار با ازدست‌رفتن منابع انجام شود. اهداف همچنین باید دقیق، دستیابی‌پذیر و دارای محدودیت زمانی باشند. در غیر این صورت، برنامه‌ریزی ما مؤثر نخواهد بود. اولویت‌بندی، دیگر اصل مهم برنامه‌ریزی برای مبارزه با آشفتگی و ایجاد محدودیت در تصمیم‌گیری است.

برنامه‌ریزی امری نسبی است، نسبت به محیط؛ لذا درک موقعیت فعلی و ارزیابی و پیش‌بینی تغییرات آینده و ایجاد امکان انعطاف در برنامه از همان آغاز ضروری است. بایستگی این موضوع همچنین به نحوه عملکرد نیز بستگی دارد؛ از آنجا که ارزیابی و بازنگری مداوم برنامه‌ها و بازخورد گرفتن از اجرای آن نیز برای کشف نقاط ضعف و فراهم کردن فرصت بهبود ضروری است، برنامه‌ریزی باید یک فرایند پویا باشد.

۲۷۱- بهترین معنا برای واژه‌ی «بایستگی» در متن چیست؟

- (۱) اهمیت (۲) سازگاری (۳) سنجش (۴) برنامه‌ریزی

۲۷۲- مرجع ضمیر مشخص‌شده‌ی متن چیست؟

- (۱) اهداف (۲) منابع (۳) وضوح و قابلیت اندازه‌گیری (۴) نقاط عطف مسیر

۲۷۳- متن بالا برای پاسخگویی به کدام پرسش(های) زیر، اطلاعاتی در اختیار ما قرار می‌دهد؟

الف) آیا علل لزوم پویایی برنامه‌ریزی به تغییرات محیطی محدود است؟

ب) مهمترین تفاوت‌های برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت چیست؟

ج) چرا اهداف برنامه باید آشکار و قابل سنجش باشد؟

- (۱) فقط «الف» (۲) «الف» و «ج» (۳) فقط «ب» (۴) «ب» و «ج»

۲۷۴- شکی نیست که آموزش ابتدایی، یکی از مهمترین مراحل در نظام‌های آموزشی است. این دوره زیربنای رشد عاطفی و اجتماعی کودکان را ترسیم، فضای یادگیری‌های پایه‌ای را — مانند خواندن، نوشتن و اصول ساده‌ی ریاضیات — فراهم و کودک را با ارزش‌های اجتماع آشنا می‌کند. پس برنامه‌ریزی برای کمک به ارتقای سطح آموزش در این دوران، اهمیت بسیار دارد. یکی از اصول اساسی در آموزش ابتدایی، شناخت ویژگی‌های رشد کودکان است. کودکان در این دوره نیازهای فیزیکی و روانی متفاوتی دارند و درک این نیازها و تطبیق روش‌های تدریس با آنها، به بهبود فرایند یادگیری کمک می‌کند. علاوه بر این، استفاده از روش‌های متنوع تدریس و به‌ویژه روش‌های تعاملی، از دیگر مبانی مهم آموزش است. روش‌هایی مانند یادگیری مبتنی بر بازی، داستان‌گویی و فعالیت‌های گروهی می‌توانند محیط یادگیری را برای کودکان جذاب‌تر کنند. این روش‌ها نه تنها باعث افزایش مشارکت دانش‌آموزان می‌شود، بلکه یادگیری را عمیق و پایدارتر می‌کند. همچنین ارزشیابی‌ها نیز در این دوران اهمیت ویژه‌ای دارد و باید به گونه‌ای باشد که نقاط قوت و ضعف دانش‌آموزان را به شکلی دقیق مشخص کند. ارزشیابی تنها نباید به صورت کتبی باشد، بلکه فعالیت‌های عملی و پروژه‌های گروهی نیز باید بخشی از آن باشد.

کدام موضوع را از متن بالا می‌توان دریافت؟

(۱) ارزشیابی دانش‌آموزان در دوران ابتدایی، نباید به یکی از صورت‌های کیفی یا کتبی، یا فردی یا گروهی محدود شود.

(۲) رشد عاطفی دانش‌آموزان در دوران تحصیل، بیش از همه در دوران ابتدایی ایشان انجام می‌شود و به‌سختی در آینده اصلاح‌پذیر است.

(۳) علم به وجود تفاوت‌های فیزیکی و روانی دانش‌آموزان در دوران ابتدایی قطعاً به بهبود فضای آموزشی منجر می‌شود.

(۴) آنچه دانش‌آموزان در دوران ابتدایی آموزشی خود می‌آموزند، لزوماً بیشترین دانسته‌های بشر را درباره‌ی آن موضوعات در بر نمی‌گیرد.

۲۷۵- علم «حقوق»، علم مجموعه‌ای از قواعد الزام‌آور است که بر روابط اجتماعی انسان‌ها حکومت می‌کند. این قواعد به گونه‌ای تنظیم شده‌اند که از یک رو ضامن آزادی افراد باشند و از سوی دیگر مانع تجاوز به حقوق دیگران. قواعد حقوق به دو ویژگی مهم آراسته‌اند: الزام‌آوری و کلی‌بودن. ویژگی اول بدین معناست که تخلف از قواعد حقوقی مجازات یا ضمانت اجرایی مشخص دارد. این ویژگی باعث تمایز قواعد حقوق از اصول اخلاقی می‌شود، اصول اخلاقی که ... از سوی دیگر ویژگی دوم قواعد حقوقی را بدون تبعیض برای همه‌ی افراد اجرا و نظم و عدالت را در جامعه تضمین می‌کند.

جای خالی متن بالا را کدام گزینه بهتر کامل می‌کند؟

(۱) اجرای آن معمولاً ضمانتی دارد که در قانون اساسی کشورها ذکر شده است.

(۲) تضمین‌کننده‌ی آزادی افراد نیست ولی مانع تجاوز دیگران به حقوق فرد است.

(۳) اجرای آن معمولاً به وجدان افراد یا ارزش‌های اجتماعی مربوط و محدود است.

(۴) تضمین‌کننده‌ی آزادی افراد است ولی مانع تجاوز دیگران به حقوق فرد نیست.

۲۷۶- متن زیر با کدام عبارت بهتر ادامه می‌یابد؟

«چندی پیش، تصاویر لحظاتی از شادی یک گروه محقق پرنده‌شناس، در زمانی که متوجه شدند توانسته‌اند فیلمی را از یک گونه نادر پرنده با نام «کبوتر مردابی» در گینه پاپوا ثبت کنند، در فضای مجازی فراگیر شد. علت شادی این گروه و البته بسیاری از دوستداران محیط زیست این بود که تا پیش از این تصوّر می‌شد این پرنده از سال ۱۸۸۲ میلادی منقرض شده است. با این حال، همچنین نگرانی‌هایی در بین دوستداران محیط زیست ایجاد شد.»

(۱) دانشمندان پیش از این به جز دو نمونه تاکسیدرمی در سال ۱۸۸۲ هیچ اطلاعی از کبوتر مردابی نداشتند.

(۲) جنگلی که کبوتر مردابی در آن کشف شده است، مالکی خصوصی دارد که قصد دارد چوب درختان آن را به فروش برساند.

(۳) کیفیت تصاویر ثبت‌شده بسیار بالا و نمونه رؤیت‌شده از کبوتر مردابی بسیار دقیق و قطعی است.

(۴) گروه محقق فیلمبرداری که گروهی حرفه‌ای است، گروهی خصوصی است و حمایتی را از هیچ دولتی نمی‌پذیرد.

۲۷۷- فرض کنیم یکی از مسؤولان سابق راه‌سازی یک کشور در سالیان گذشته، کاهش تعداد تصادف‌های جاده‌ای را در زمان مسؤولیت خود، نشانه‌ای از مدیریت خوب خود در استانداردسازی جاده‌ها دانسته باشد. کدام گزینه این موضوع را رد نمی‌کند؟

(۱) سختگیری‌های سازمان استاندارد بر خودروسازی‌های کشور در زمان مسؤولیت مسؤول یادشده، بسیار بیشتر شده بود.

(۲) در زمان مسؤولیت مسؤول یادشده، گسترش بیماری کرونا در سراسر کشور، موجب کاهش سفرهای بین شهری شده بود.

(۳) گسترش خطوط راه‌آهن و تأسیس فرودگاه در شهرهای کم‌جمعیت‌تر در زمان مسؤولیت مسؤول یادشده، بسیار بارز بود.

(۴) در زمان مسؤولیت مسؤول یادشده، مهاجرت پزشکان و پرستارهای باتجربه از کشور، چندین مرتبه کمتر از پیش شده بود.

۲۷۸- در گفت و گوی زیر دقیقاً یکی از افراد سخنی به خطا گفته است. آن شخص کدام است؟

الف: در بازدید رئیس سازمان از شعبه ما، آقایان «ب» و «ج» حضور داشتند ولی خانم «د» غایب بود.

ب: در بازدیدی که خانم «الف» به آن اشاره می‌کند، آقای «ج» حاضر بود ولی من خانم «الف» را ندیدم.

ج: در بازدیدی که به آن اشاره می‌کنید، من حضور داشتم و مطمئنم خانم «د» هم در جمع بود.

د: من در جمع بودم، نه خانم «الف» را دیدم و نه آقای «ب» را، ولی آقای «ج» در جمع بود.

(۲) ب

(۱) الف

(۴) د

(۳) ج

* آقای «الف» همراه با خانم «ب» و فرزندشان «ج» به خرید رفته و چهار لباس خریده‌اند، یک پیراهن، یک کت، یک شلوار و یک کلاه بسیار گران که هر کدام زرد، سبز، سفید یا سیاه است. می‌دانیم آقای «الف» لباسی سیاه خریده است که کلاه نیست، کت به روزتر از لباس‌های سیاه، زرد و سبز است، «ج» شلوار نخ‌ریخته است و لباس سبز ارزان‌ترین لباس است. «ب» لباس سفید خریده است و شلوار سیاه نیست. خرید یکی از لباس‌ها را هیچ‌کسی گردن نگرفته است. بر این اساس به سه سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۷۹- «الف» چه خریده است؟

(۲) کت

(۱) پیراهن

(۴) کلاه

(۳) شلوار

۲۸۰- کلاه چه رنگی است؟

(۴) سیاه

(۳) سفید

(۲) سبز

(۱) زرد

۲۸۱- رنگ لباسی که هیچ کس خریدش را نمی‌پذیرد، کدام است؟

(۴) سیاه

(۳) سفید

(۲) سبز

(۱) زرد

۲۸۲- شیر «الف» به تنهایی مخزن خالی آبی را در بیست دقیقه پُر می‌کند. ده دقیقه پس از آن که این شیر را روی مخزن خالی باز کردیم، شیر «ب» را نیز باز کردیم و پنج دقیقه بعد مخزن کاملاً پُر شد. شیر «ب» به تنهایی در چند دقیقه مخزن خالی را پُر می‌کند؟

(۴) ۱۰

(۳) ۱۵

(۲) ۲۰

(۱) ۳۰

۲۸۳- اگر در دستگاهی برای شمارش اعداد، فقط رقم‌های ۰، ۱، ۲ و ۳ را داشته باشیم، جدول زیر نشان‌دهنده نخستین عددها خواهد بود.

...	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱	۰	حالت معمولی
...	۲۲	۲۱	۲۰	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۳	۲	۱	۰	دستگاه جدید

بر این اساس، کدام عدد طبیعی در دستگاه جدید به شکل ۳۱۰ نمایش داده می‌شود؟

(۴) ۵۳

(۳) ۵۲

(۲) ۵۱

(۱) ۵۰

* در دو پرسش بعدی عدد جایگزین علامت سؤال را در الگوی ریاضی ارائه شده تعیین کنید.

-۲۸۴

۴ → ۱۴ → ۱۱۱۴ → ۳۱۱۴ → ۱۳۲۱۱۴ → ?

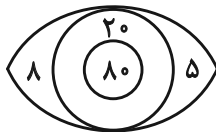
۱۱۱۳۱۲۲۱۱۴ (۴)

۱۱۳۱۲۲۱۱۴ (۳)

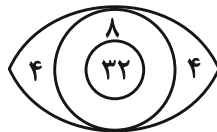
۱۱۱۱۳۱۲۱۲۱۲۴ (۲)

۲۳۴۱۴۱۲ (۱)

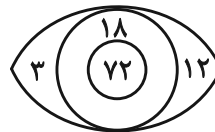
-۲۸۵

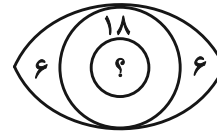
۸۴ (۴)

۷۲ (۳)

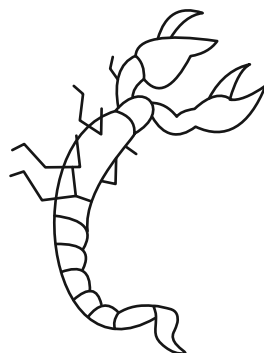
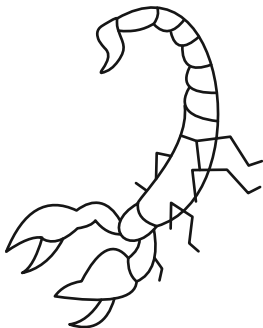

۶۰ (۲)

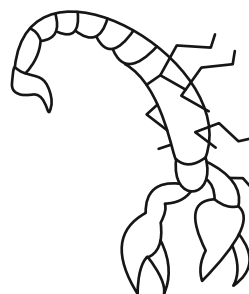

۴۸ (۱)

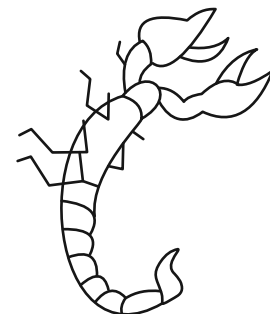
-۲۸۶ کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟

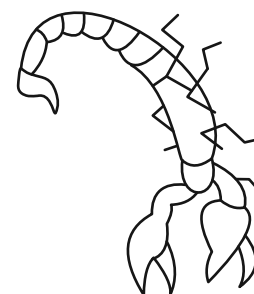
(۲)

(۴)

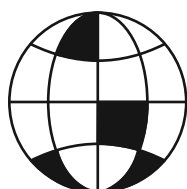
(۱)

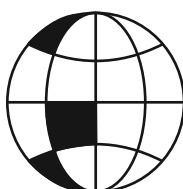
(۳)

* در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را تعیین کنید.

-۲۸۷

?

(۴)

(۳)

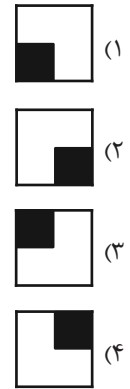
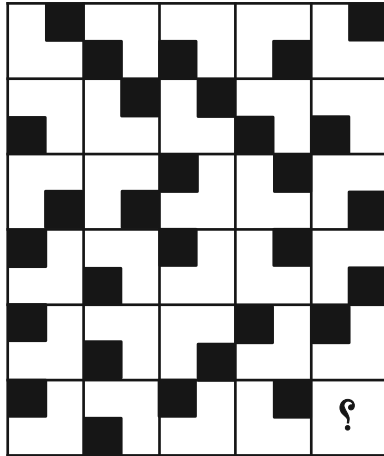

(۲)

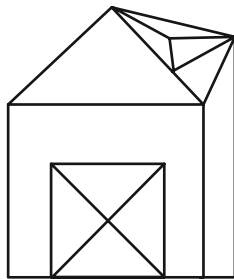

(۱)

۲۸۸-

۲۸۹- چند مثلث در شکل زیر هست؟

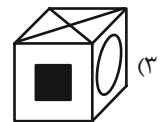
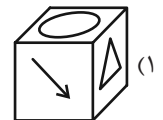
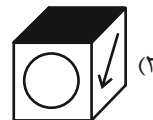
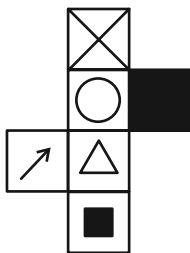
(۱) ۱۳

(۲) ۱۴

(۳) ۱۵

(۴) ۱۶

۲۹۰- از شکل گسترده زیر، مکعبی با کدام نما ساخته می‌شود؟ پشت برگه کاملاً سفید است.

پاسخنامه

دهم انسانی

۲۹ فروردین ماه ۱۴۰۴

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار (۱)	دانیال آرکیش، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی
ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»	برگزیده از کتاب آبی
علوم و فنون ادبی (۱)	صالح بهاری، سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، محمد مالک
جامعه‌شناسی (۱)	زهرآ آزاد، راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، شیلا هاشمیان
عربی، زبان قرآن (۱)	رضا خداداده، منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، کامران عبدالهی، مصطفی قدیمی‌فرد
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزاد‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین
منطق	جواد پاکدل، محمد رضایی‌نقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی
اقتصاد	سارا شریفی، علی صیدی، احسان عالی‌نژاد، سپیده فتح‌الهی، آرش کتاب‌فروش بدری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی، جواد جلیلیان، امیررضا کرمی‌پور	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع ملیکا ذاکری	زهرا قصری، عرفان انصاریان ریحانه سیفی، زهرا آزاد	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	ساغر اسفهبدی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامیار	زهرا دامیار	فاطمه عزیزی	زهرا قصری	عطیه محلوچی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی، هادی حاجی‌زاده	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	محمدحسین هاشمی	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامیار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(دانیال آرایش)

سن $\Leftarrow$ یک متغیر کمی نسبتی است.

وضعیت تأهل $\Leftarrow$ یک متغیر کیفی اسمی است.

تعداد شکایات $\Leftarrow$ یک متغیر کمی نسبتی است.

(معیارهای پرآکنرگی مرتبط با تمرین ۸، صفحه ۹۷)

۲- گزینه «۳»

(مفسر جهان بخش)

ابتدا میانگین کل داده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{1+5+9+8+2+15+13+17+18+22}{10} = 11$$

حال با حذف داده‌های بزرگ‌تر از ۱۱ به داده‌های زیر می‌رسیم:

۱، ۵، ۹، ۸، ۲

که میانگین این داده‌ها برابر است با:

$$\bar{x} = \frac{1+5+9+8+2}{5} = \frac{25}{5} = 5$$

حال واریانس را به دست می‌آوریم:

$$\begin{aligned}\sigma^2 &= \frac{(1-5)^2 + (5-5)^2 + (9-5)^2 + (8-5)^2 + (2-5)^2}{5} \\ &= \frac{16+0+16+9+9}{5} = \frac{50}{5} = 10\end{aligned}$$

(معیارهای پرآکنرگی، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۸)

۳- گزینه «۳»

(دانیال آرایش)

اگر انحراف معیار داده‌ها صفر باشد، آن‌گاه تمام داده‌ها با هم برابرند و

برعکس، پس داریم:

$$a+2=4 \Rightarrow a=2, \quad b-3=4 \Rightarrow b=7, \quad 2-c=4 \Rightarrow c=-2$$

با جایگذاری مقادیر a ، b و c ، داده‌های جدید را مشخص می‌کنیم:

$$a+3=2+3=5$$

$$b-2=7-2=5$$

$$c+7=-2+7=5$$

با توجه به اینکه داده‌های جدید هم با هم برابر هستند، پس انحراف معیار

آن‌ها نیز برابر صفر است.

$$\Rightarrow \sigma = 0$$

(معیارهای پرآکنرگی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۴- گزینه «۲»

(مفسر جهان بخش)

عدد نوشته شده بر روی محصولات براساس $\bar{x} \pm 2\sigma$ است که طبق منحنی

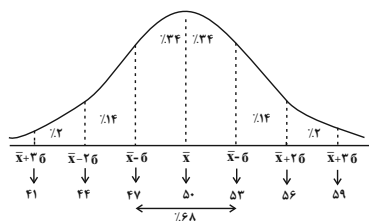
نرمال تقریباً شامل ۹۶ درصد محصولات است، پس داریم:

$$50 \pm 6 \Rightarrow \bar{x} = 50, 2\sigma = 6 \Rightarrow \sigma = 3$$

بازه خواسته شده در صورت سؤال به صورت 50 ± 3 است که $\bar{x} \pm \sigma$ است.

در منحنی نرمال، درصد داده‌ها با توجه به میانگین و انحراف معیار به صورت

زیر است:

که کاملاً مشخص است تقریباً ۶۸ درصد داده‌ها در فاصله (۴۷، ۵۳) قرار

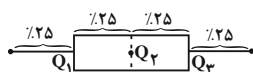
دارند، پس تعداد محصولات در این فاصله برابر است با:

$$500 \times \frac{68}{100} = 340$$

(معیارهای پرآکنرگی، صفحه‌های ۹۳ تا ۹۸)

۵- گزینه «۴»

(مسعود عباسی)

مطابق نمودار جعبه‌ای رسم شده و همچنین براساس منحنی نرمال، گزینه

«۴» درست است.

(ترکیبی، صفحه‌های ۹۴، ۹۵، ۱۰۶ و ۱۰۷)

۶- گزینه «۱»

(آروین حسینی)

برای مقایسه دقت کاری دو نفر، انحراف معیار امتیازات آن‌ها را محاسبه کرده و مقایسه می‌کنیم، انحراف معیار هر نفر که کمتر باشد، دقت عملش بیشتر است.

$$\bar{x}_{\text{نفر اول}} = \frac{7+9+8+9+7}{5} = \frac{40}{5} = 8$$

$$\bar{x}_{\text{نفر دوم}} = \frac{10+8+6+7+9}{5} = \frac{40}{5} = 8$$

$$\sigma^2_{\text{نفر اول}} = \frac{(7-8)^2 + (9-8)^2 + (8-8)^2 + (9-8)^2 + (7-8)^2}{5} = \frac{4}{5} = 0.8$$

$$\Rightarrow \sigma_{\text{نفر اول}} = \sqrt{0.8}$$

$$\sigma^2_{\text{نفر دوم}} = \frac{(10-8)^2 + (8-8)^2 + (6-8)^2 + (7-8)^2 + (9-8)^2}{5} = \frac{10}{5} = 2$$

$$\Rightarrow \sigma_{\text{نفر دوم}} = \sqrt{2}$$

انحراف معیار امتیازات نفر اول کمتر است، پس دقت کاری او بیشتر بوده است.

(معیارهای پراکندگی، صفحه‌های ۹۶ تا ۹۸)

۷- گزینه «۳»

(مسعود عباسی)

ابتدا زاویه مربوط به دسته C را محاسبه می‌کنیم:

$$\frac{10+5+7+6}{24} + C = \frac{36}{24} \Rightarrow 240^\circ + C = 360^\circ$$

$$C = 360^\circ - 240^\circ = 120^\circ$$

$$\frac{\alpha}{360^\circ} = \frac{f}{n} \Rightarrow \frac{120^\circ}{360^\circ} = \frac{f}{90} \Rightarrow f = 30$$

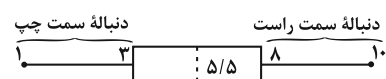
(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۲ تا ۱۰۷)

۸- گزینه «۲»

(مسعود عباسی)

ابتدا داده‌ها را مرتب و سپس اقدام به محاسبه چارک‌ها می‌کنیم:

$$1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10 \\ Q_1 = 3 \quad Q_2 = 5/5 \quad Q_3 = 8$$

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 8 - 3 = 5$$

$$\Rightarrow \frac{5}{2+2} = \frac{5}{4} \Rightarrow \text{نسبت خواسته شده}$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۶ تا ۱۰۷)

۹- گزینه «۴»

(مسن جهان‌بش)

اگر داده‌های نمودار را مرتب کنیم، آنگاه داریم:

$$2, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 6, 6, 8, \dots, 8, 10, \dots, 10 \\ \text{تا } a \quad \text{تا } b$$

چون میانه عدد ۵ است، پس میانه ما باید میانگین دو داده وسط باشد:

$$2, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 4, 6, 6, 8, \dots, 8, 10, \dots, 10 \\ m = \frac{4+6}{2} = 5 \\ \text{تا } a \quad \text{تا } b$$

پس تعداد کل داده‌ها، زوج و برابر ۱۸ و تعداد داده‌های قبل و بعد میانه با

هم برابر است، تعداد داده‌های قبل میانه ۹ تا است، پس تعداد داده‌های زیر

هم باید ۹ تا باشد، بنابراین داریم:

$$6, 6, 8, \dots, 8, 10, \dots, 10 \Rightarrow a + b = 7 \\ \text{تا } 2 \quad \text{تا } a \quad \text{تا } b$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۴)

۱۰- گزینه «۳»

(آروین حسینی)

با توجه به نمودار میله‌ای، فراوانی دسته‌ها به ترتیب ۹، ۱۳، ۵، ۳ است، پس

$$n = 3 + 5 + 13 + 9 = 30$$

زاویه دسته C برابر است با:

$$\alpha_c = \frac{f_c}{n} \times 360^\circ \Rightarrow \alpha_c = \frac{13}{30} \times 360^\circ = 156^\circ$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۹)

ریاضی و آمار (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۱۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

فرض کنید میانگین هر دو گروه برابر $\bar{x}$ باشد.

$$\sigma_1^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{15} - \bar{x})^2}{15}$$

$$\Rightarrow 12 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{15} - \bar{x})^2}{15}$$

$$\Rightarrow (x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{15} - \bar{x})^2 = 12 \times 15 = 180$$

اگر ده داده آماری دیگر را با $x_{16}, \dots, x_{25}$ نشان دهیم، آنگاه داریم:

$$\sigma_2^2 = \frac{(x_{16} - \bar{x})^2 + \dots + (x_{25} - \bar{x})^2}{10}$$

$$\Rightarrow 7/6 = \frac{(x_{16} - \bar{x})^2 + \dots + (x_{25} - \bar{x})^2}{10}$$

$$\Rightarrow (x_{16} - \bar{x})^2 + \dots + (x_{25} - \bar{x})^2 = 7/6 \times 10 = 76$$

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + \dots + (x_{15} - \bar{x})^2 + (x_{16} - \bar{x})^2 + \dots + (x_{25} - \bar{x})^2}{25}$$

$$= \frac{180 + 76}{25} = \frac{256}{25} = 10/24$$

$$\Rightarrow \sigma = \sqrt{10/24} = 3/20$$

(معیارهای پراکندگی، صفحه‌های ۹۳ و ۹۴)

۱۲- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

دامنه میان‌چارکی برابر تفاضل چارک اول و سوم است، حال اگر همه داده‌ها را با یک مقدار ثابت جمع کنیم، در این صورت چارک‌ها هم با همان مقدار ثابت تغییر می‌کنند؛ در نتیجه اختلاف آن‌ها ثابت می‌ماند و تغییر نمی‌کند، لذا دامنه میان‌چارکی ثابت می‌ماند. همین‌طور با توجه به رابطه انحراف معیار، اگر همه داده‌ها با مقدار ثابتی جمع شوند، در این صورت میانگین نیز با مقدار ثابت جمع می‌شود و لذا اختلاف میانگین و داده‌ها در حالت جدید ثابت می‌ماند و در نتیجه انحراف معیار هم ثابت می‌ماند.

(معیارهای پراکندگی، صفحه ۹۴)

۱۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

زمانی که در میان داده‌ها یک یا چند داده پرت داریم، بهتر است از معیار گرایش به مرکز، میانه و معیار پراکندگی، دامنه میان‌چارکی استفاده کنیم، پس گزینه «۴» صحیح است.

(معیارهای پراکندگی، صفحه ۹۴)

۱۴- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم و چارک‌ها را می‌یابیم:

$$3, 8, 25, 36, 42, 65, 85, 85, 240, 1050$$

$$Q_1 = 25 \quad Q_2 = \frac{42+65}{2} = 53.5 \quad Q_3 = 85$$

دقت کنید که تعداد داده‌ها زوج است، پس میانه یا چارک دوم برابر میانگین داده‌های پنجم و ششم است و چارک اول برابر با داده سوم و چارک سوم برابر با داده هشتم است.

دامنه میان‌چارکی برابر تفاضل چارک اول از چارک سوم است:

$$IQR = Q_3 - Q_1 = 85 - 25 = 60$$

دامنه کل یا دامنه تغییرات برابر تفاضل کوچک‌ترین داده از بزرگ‌ترین داده است:

$$\text{دامنه تغییرات} = 1050 - 3 = 1047$$

$$\Rightarrow \frac{\text{دامنه تغییرات}}{\text{دامنه میان‌چارکی}} = \frac{1047}{60} = 17/45$$

(معیارهای پراکندگی، صفحه ۹۴)

۱۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

ابتدا داده‌ها را از کوچک به بزرگ مرتب می‌کنیم و چارک‌ها را می‌یابیم:

$$2, 2, 4, 5, 8, 10, 12$$

تعداد داده‌ها فرد است پس چارک دوم برابر داده وسطی؛ یعنی $Q_2 = 5$ و چارک اول میانه داده‌های قبل از چارک دوم؛ یعنی $Q_1 = 2$ و چارک سوم، میانه داده‌های بعد از چارک دوم؛ یعنی $Q_3 = 10$ است.

در این حالت دامنه تغییرات برابر است با:

$$\text{کوچک‌ترین داده} - \text{بزرگ‌ترین داده} = \text{دامنه تغییرات}$$

$$12 - 2 = 10 = \text{دامنه تغییرات}$$

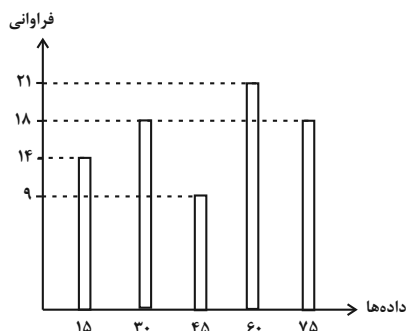

۱۸- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

با توجه به فراوانی هر یک از داده‌ها که بر روی نمودار مشخص شده است، ابتدا تعداد کل داده‌های نمودار را می‌یابیم:

$$n_{\text{کل}} = ۱۴ + ۱۸ + ۹ + ۲۱ + ۱۸ = ۸۰$$

حال مجموع تعداد داده‌هایی را که کم‌تر از ۷۰ است می‌یابیم:

$$n = ۱۴ + ۱۸ + ۹ + ۲۱ = ۶۲$$

حال درصد داده‌های کوچک‌تر از ۷۰ برابر است با:

$$\text{درصد داده‌ها} = \frac{n}{n_{\text{کل}}} \times ۱۰۰ \Rightarrow \text{درصد داده‌ها} = \frac{۶۲}{۸۰} \times ۱۰۰ = ۷۷.۵\%$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۵ تا ۱۰۷)

۱۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

با توجه به نمودار ابتدا فراوانی هر داده را در خود داده ضرب می‌کنیم و مجموع این حاصل‌ضرب‌ها را بر مجموع فراوانی‌ها تقسیم می‌کنیم:

$$\bar{x} = \frac{۲ \times ۶ + ۴ \times ۲ + ۶ \times ۱۰ + ۸ \times ۴ + ۱۰ \times ۸}{۶ + ۲ + ۱۰ + ۴ + ۸} = \frac{۱۲ + ۸ + ۶۰ + ۳۲ + ۸۰}{۳۰} = \frac{۱۹۲}{۳۰} = ۶.۴$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۴)

۲۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی)

مجموع زوایای مرکزی در نمودار دایره‌ای، ۳۶۰ درجه است، پس داریم:

$$۲۷^\circ + ۴۵^\circ + ۹۹^\circ + a + ۵۴^\circ + ۱۸^\circ = ۳۶۰^\circ$$

$$\Rightarrow a = ۱۱۷^\circ$$

از طرفی اگر a ، زاویه متناظر با دسته‌ای با فراوانی f ، در N دسته آماری دسته‌بندی شده باشد، آن‌گاه خواهیم داشت:

$$a = \frac{f}{N} \times ۳۶۰^\circ \Rightarrow ۱۱۷^\circ = \frac{f}{۱۶۰} \times ۳۶۰^\circ$$

$$\Rightarrow f = \frac{۱۶۰ \times ۱۱۷^\circ}{۳۶۰^\circ} = ۵۲$$

(نمودارهای یک متغیره، صفحه ۱۰۲)

حال به بررسی مسئله در حالت جدید می‌پردازیم، چارک اول $Q_1 = ۲$ است و داده‌ای کوچک‌تر از آن وجود ندارد، پس داده‌ای در این حالت حذف نمی‌شود، چارک سوم $Q_3 = ۱۰$ است و داده ۱۲ از چارک سوم بزرگ‌تر است که با حذف آن، داده‌ها در حالت جدید به صورت زیر می‌باشند:

$$۲, ۲, ۴, ۵, ۸, ۱۰$$

کوچک‌ترین داده جدید - بزرگترین داده جدید = دامنه تغییرات در حالت جدید

$$= ۱۰ - ۲ = ۸$$

دامنه تغییرات در حالت جدید نسبت به حالت قبل بر حسب درصد به صورت زیر تغییر کرده است:

$$= ۱۰۰ \times \frac{\text{دامنه تغییرات اولیه} - \text{دامنه تغییرات جدید}}{\text{دامنه تغییرات اولیه}} = \text{درصد تغییرات دامنه}$$

$$= \left(\frac{۸ - ۱۰}{۱۰} \right) \times ۱۰۰ = -۲۰\%$$

(معیارهای پراکنندگی، صفحه ۹۴)

۱۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

جامعه آماری، «کل دانش‌آموزان پایه دهم انسانی» هستند که نمونه آماری انتخاب‌شده، «۱۰۰ دانش‌آموز مورد مطالعه» می‌باشند.

(معیارهای پراکنندگی مرتبط با تمرین ۷، صفحه‌های ۹۶ و ۹۷)

۱۷- گزینه «۲»

(کتاب آبی)

به بررسی همه موارد می‌پردازیم:

الف) در نمودار میله‌ای، رسم مکعب مستطیل به جای مستطیل خوب نیست، چون ممکن است اطلاعات دقیق را به بیننده انتقال ندهد.

ب) برای متغیرهای اسمی، نمودار میله‌ای بهتر از بافت نگاشت (هیستوگرام) است.

پ) در نمودار میله‌ای، ترتیب قرار گرفتن میله‌ها اهمیت ندارد و آنچه در این نمودار مهم است، مقایسه فراوانی متغیرها است.

ت) اگر درصد یا فراوانی متغیرها نزدیک به هم باشند، نمودار خط شکسته برای مقایسه مناسب‌تر است، پس موارد (ب) و (ت) صحیح هستند.

(نمودارهای یک متغیره، صفحه‌های ۱۰۱ تا ۱۰۵)

علوم و فنون ادبی (۱)

۲۱- گزینه «۳»

(ابوالفضل عباس زاده)
ردیف به واژه یا واژگانی گفته می‌شود که بعد از واژه قافیه عیناً از نظر لفظ و معنی تکرار می‌شوند.

در گزینه «۳»، واژه «گویم» در مصراع اول، فعل اول شخص از مصدر «گفتن» است و در مصراع دوم به معنی «گوی» در بازی چوگان است و از نظر معنی یکسان نیستند؛ بنابراین این دو ردیف نمی‌باشند.

(قافیه، صفحه ۸۹)

۲۲- گزینه «۱»

(ابوالفضل عباس زاده)
الگوی حروف قافیه در گزینه «۱»، به شکل «مصوت (کوتاه) + صامت + صامت» است؛ در حالی که در سایر گزینه‌ها دیگر الگوی ساخت قافیه، به شکل «مصوت (بلند) + صامت» است.

(قافیه، صفحه ۹۰)

۲۳- گزینه «۳»

(سعید پعفری)
در گزینه «۳» واژه «خرس» با «همجنس» قافیه نمی‌شود؛ زیرا حروف قافیه اولی «ر س» و دومی «ن س» است؛ بنابراین قافیه نادرست است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلمات قافیه: «نادان‌تر» و «در» / حروف قافیه: «ر»
گزینه «۲»: کلمات قافیه: «براتی» و «حیاتی» / حروف اصلی قافیه: «ات» / حرف الحاقی: «ی»

گزینه «۴»: کلمات قافیه: «نظر» و «سفر» / حروف قافیه: «ر»
(قافیه، صفحه‌های ۸۹، ۹۱ و ۹۲)

۲۴- گزینه «۳»

(مهر ماگ)
در گزینه «۳»، واژه‌های قافیه «پا» و «رعنا» است که حرف الحاقی ندارند. ردیف در این بیت «میرمت» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «باز» در مصراع اول به معنای «دوباره» و در مصراع دوم به معنای «گشوده» به کار رفته است.

گزینه «۲»: بیت ذوقافیتین است؛ قافیه اول، «تخت و سخت» که حروف قافیه «تخت» و طبق قاعده ۲ است. قافیه دوم، «آسمان و کمان» که حروف قافیه «ان» و طبق قاعده ۲ است.

گزینه «۴»: کلمات قافیه: «باز داده‌ایم» و «اوفتاده‌ایم» / حروف قافیه: «اد» / حروف الحاقی: «ایم» است. (هرگاه «ه» در پایان کلمات تلفظ نشود (ه غیرملفوظ) جزو حروف الحاقی به حساب می‌آید. «ایم» شناسه فعل است که جزو حروف الحاقی می‌باشد.) / حرف روی «د» است.

(قافیه، صفحه‌های ۸۹ تا ۹۱)

۲۵- گزینه «۴»

بررسی گزینه‌ها:

- ابیات «الف، ه» دارای حروف الحاقی هستند:
الف) پسوند «ان» در هر دو کلمه قافیه از یک نوع (صفت فاعلی ساز) هستند؛ پس حرف الحاقی است.

ه) شناسه «م» حرف الحاقی است.

نکته: پسوند «ان» در مورد «ج» نمی‌تواند حرف الحاقی باشند؛ زیرا پسوند «ان» در کلمات قافیه از یک نوع نیستند. (در کلمه «مرغزاران» پسوند «ان» نشانه جمع و در کلمه «بهاران» نشانه زمان است؛ بنابراین نمی‌توانند حروف الحاقی باشند.)

- ابیات «ب، د، ه» ذوقافیتین هستند:

ب) قافیه اول: «جلال» و «کمال» و قافیه دوم: «نجوم» و «رسوم» است.

د) قافیه اول: «باز» و «راز» و قافیه دوم: «جان» و «زان» است.

ه) قافیه اول: «دامن» و «تن» و قافیه دوم: «نهم» و «دهم» است.

(قافیه، صفحه‌های ۹۱ و ۹۲)

۲۶- گزینه «۳»

(فاطمه عبدالوند)

منظور از موسیقایی‌ترین نوع جناس، «جناس تام» می‌باشد.

در گزینه «۳» کلمه «روی» در مصراع اول به معنای «دلیل» است و در مصراع دوم به معنای «چهره» است.

در گزینه‌های «۱» و «۲» کلمه «روی» فقط در معنی «چهره» به کار رفته و آرایه جناس تام خلق نکرده است.

(برج لفظی، صفحه ۹۷)

۲۷- گزینه «۴»

(سعید پعفری)

در گزینه «۴» سه جناس وجود دارد:

جناس اختلافی: «شراب و خراب»

جناس افزایشی: «باد» و «باد»

جناس اختلافی: «دست و است»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جناس اختلافی: «آن و آب»

گزینه «۲»: جناس افزایشی: تخت، تخته

نکته: توجه کنید که «فلک، ملک» و «برد، نرد» جناس ندارند.

گزینه «۳»: جناس افزایشی: «دست و دوست» / جناس اختلافی: «دوست و پوست»

(برج لفظی، صفحه‌های ۹۷ تا ۹۹)

۲۸- گزینه «۲»

(صالح بویاری)

در این بیت، اشتقاقی وجود ندارد. (کلمات «زمین» و «زمان»، از یک ریشه نیستند)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کلمات «مالک» و «مُلک» اشتقاق دارند.

گزینه «۳»: کلمات «بینند» و «می‌بینم» و «خوانند و می‌خوانم» اشتقاق دارند.

گزینه «۴»: در کلمات «شوق» و «مشتاق» اشتقاق دیده می‌شود.

(برج لفظی، صفحه ۹۹)

۲۹- گزینه «۳»

(اکرم رسا)

بیت صورت سؤال به این معناست که رنج و مشکلاتی که از طرف معشوق باشد، از تمام راحتی‌ها و خوشی‌هایی که از دیگران می‌رسد دلچسب‌تر است؛ این مفهوم در گزینه «۳» نیز بیان شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر کسی به اندازه دانش و ادراک خود، تو را درک می‌کند.

گزینه «۲»: امید به وصال معشوق، عاشق را زنده می‌دارد.

گزینه «۴»: تا زمانی که دوستی همچون تو دارم، از هیچ دشمنی نمی‌ترسم. (مفعوم، صفحه ۹۲)

۳۰- گزینه «۱»

(فاطمه عبدالوند)

بررسی ابیات:

الف) توصیه به «غنیمت شمردن فرصت» مورد تأکید است.

ب) اکنون که فرصت داری، «غفلت نکن و توبه کن».

ج) در این بیت «توصیف بهار و طبیعت بهاری» مطرح شده است.

د) مفهوم «بی‌وفایی و ناپایداری دنیا» در این بیت بیان شده است.

(مفعوم، صفحه ۹۸)

جامعه‌شناسی (۱)

۳۱- گزینه ۲»

(رافضیه ابراهیمی نژاد)

- جهان اسلام در سده‌های مختلف یا مانند آنچه در حمله مغول رخ داد، مهاجمان را در درون خود هضم و جذب کرد و یا مانند جنگ‌های صلیبی به دفع مهاجمان پرداخت.

- قدرت سیاسی و نظامی برتر غرب در نخستین رویارویی‌ها بخش‌هایی از ذهنیت مسلمانان را به خودباختگی فرهنگی دچار ساخت.

(هویت ایرانی (۱)، صفحه ۱۱۰)

۳۲- گزینه ۴»

(کنکور قاج از کشور ۹۲- با تغییر)

هویت ایرانی قبل از ظهور اسلام، هویتی توحیدی، دینی و در مواردی آمیخته با اساطیر بود. اقوام مختلف ایرانی با آنکه هویت‌های اجتماعی متفاوتی داشتند، در عقاید و ارزش‌های آیین زرتشت که با آموزه‌های اساطیری درآمیخته بود، هویت فرهنگی واحدی پیدا کردند.

(هویت ایرانی (۱)، صفحه ۱۰۹)

۳۳- گزینه ۲»

(شیلا هاشمیان)

جامعه ایران با بازگشت به هویت اسلامی خود که هویتی مستقل، فعال و اثرگذار است، به صورت قلب تپنده بیداری اسلامی درآمد.

(هویت ایرانی (۱)، صفحه‌های ۱۱۲ و ۱۱۳)

۳۴- گزینه ۱»

(کتاب آبی)

- تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر جهان غرب:

۱- گشودن افق‌های جدید به روی اندیشمندان جهان غرب، ۲- تأمل و بازبینی نظریات مبتنی بر سکولاریسم

تأثیرات انقلاب اسلامی ایران بر جهان اسلام:

۱- جست‌وجوی هویت اسلامی بیرون از فرهنگ غرب، ۲- ظهور اسلام به‌عنوان قطب فرهنگی جدید

(هویت ایرانی (۱)، صفحه ۱۱۳)

۳۵- گزینه ۱»

(یاسین ساعدی)

- درآمد و هزینه: اقتصاد، معیشت، امور رفاهی و مسکن

- ترویج و تسهیل ازدواج: تشکیل خانواده

- قداست خانواده: دین و ارزش‌های اخلاقی

(هویت ایرانی (۲)، صفحه ۱۱۸)

۳۶- گزینه ۴»

(یاسین ساعدی)

تشریح گزاره‌های نادرست:

- قدرتی که با مقبولیت همراه باشد و به‌صورت رسمی پذیرفته شده باشد، «اقتدار» نامیده می‌شود.

- هنگامی که سلطه به شیوه فرهنگی اعمال شود، بیشتر مورد رضایت و پذیرش قرار می‌گیرد، جامعه‌شناسان از این نوع سلطه به «هژمونی» تعبیر می‌کنند.

- نظام آموزشی کشورها از دیگر ابزارهای اعمال قدرت نرم است؛ یعنی یک کشور می‌تواند از طریق نفوذ در نظام آموزشی کشور دیگر، در آن کشور اعمال قدرت کند و فرهنگ و جهان‌بینی نسل‌های آینده‌ساز آن کشور را مطابق منافع و اغراض خود تغییر دهد.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۲۵ و ۱۲۶)

۳۷- گزینه ۲»

(یاسین ساعدی)

- انسان به دلیل این‌که کارهای خود را با علم و اراده انجام می‌دهد، کنشگری قدرتمند است.

- در گذشته، قدرت سخت یک کشور موجب سلطه سیاسی و اقتصادی بر سایر کشورها می‌شد؛ اما امروزه قدرت نرم، سبب سلطه فرهنگی می‌شود.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۳۸- گزینه ۳»

(زهرآ آزاد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: در «مونارشی»، یک فرد براساس فضیلت حکمرانی می‌کند؛ اما در «آریستوکراسی» اقلیتی براساس فضیلت حکمرانی می‌کنند.

گزینه ۲: در جوامع «تیرانی»، یک فرد براساس خواست و میل شخصی خود حکمرانی می‌کند؛ اما در جوامع «آلیگارش»، اقلیت براساس خواست و میل شخصی حاکم حکمرانی می‌کنند.

گزینه ۴: در جوامع «تیرانی»، فرد براساس خواست و میل شخصی حاکم حکمرانی می‌کنند؛ اما در «مونارشی»، یک فرد براساس فضیلت حکومت می‌کند. (هویت ایرانی (۳)، صفحه ۱۲۹)

۳۹- گزینه ۲»

(زهرآ آزاد)

تشریح موارد نادرست:

- «لیبرالیسم» به معنای مباح دانستن همه امور برای انسان‌ها است.

- کلمه «اسلامی» نشان‌دهنده سازمان یافتن فعالیت مردم و نهادها بر مبنای عقاید و ارزش‌های اجتماعی اسلامی است.

- در نظام اسلامی، احکام و مقررات با خواست مردم و در ذیل اراده و مشیت خداوند شکل می‌گیرند و نه برعکس.

- نظام لیبرال دموکراسی، نوعی نظام سیاسی است که هیچ حقیقت و فضیلت فطری و جهان‌شمولی را به رسمیت نمی‌شناسد و حکومتی دنیوی و این جهانی است.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۲۷ و ۱۳۰)

۴۰- گزینه ۱»

(زهرآ آزاد)

رواج دو پیشبرد اقتصادی مزرعه‌داری دولتی و مزرعه‌داری اشتراکی تحت تأثیر اتحاد جماهیر شوروی، مؤید تأثیر نظام سیاسی بر نظام اقتصادی است و نه بالعکس.

(هویت ایرانی (۳)، صفحه‌های ۱۲۷، ۱۲۸ و ۱۳۰)

عربی زبان قرآن (۱)

۴۱- گزینه ۱

(آزمین ساعده پناه)

«هو أنشأكم»: او شما را پدید آورد (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «مِن الْأَرْض»: از زمین (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «استعمرکم فیها»: خواستار آباد کردن آن از شما شد (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، صفحه ۹۳)

۴۲- گزینه ۴

(مرتضی کاظم شیرودی)

«قَدْ جُعِلَتْ» (در این جا): قرار داده شده‌اند (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «عَلَى امْتِدَادِ الْأَنْبَابِ»: در امتداد لوله‌ها (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «كَمْحَطَاتِ الْإِنْدَارِ»: مانند ایستگاه‌های هشدار (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «لِتَحْذِيرِ الْمُوَاطِنِينَ»: برای هشدار به شهروندان (رد گزینه ۲) / «که» و «هستند» در گزینه ۳ اضافی‌اند (رد گزینه ۳).

(ترجمه، صفحه ۹۵)

۴۳- گزینه ۱

(مصطفی قدیمی فرد)

«كَالْنَفْطِ الَّذِي»: مانند نفتی که (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «يُصَدَّرُ»: صادر می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «قِسْمٌ آخِرُ مِنْهُ»: بخشی دیگر از آن (رد گزینه ۴) / «يُسْتَعْمَلُ»: به کار گرفته می‌شود (رد گزینه ۳) / «فِي الصَّنَاعَاتِ الدَّاخِلِيَةِ»: در صنایع داخلی (رد گزینه ۳) / «لِإنتاج المطاط»: برای تولید پلاستیک، برای تولید کائوچو (رد گزینه ۳)

(ترجمه، صفحه‌های ۹۴ و ۹۵)

۴۴- گزینه ۱

(آزمین ساعده پناه)

«أَنْزَلَ» (فعل مجهول): نازل شد

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «فَرَى» (فعل مجهول): خوانده شد

گزینه ۳: «تَعَرَّفَ» (فعل مجهول): شناخته می‌شوند (در این جا)

گزینه ۴: «أَغْلَقَ» (فعل معلوم): بست

(ترجمه، صفحه ۹۹)

۴۵- گزینه ۱

(آزمین ساعده پناه)

«تابلوهای هشدارآمیز»: اللوحات التحذیریّة (رد گزینه ۲) / «ما را بر حذر می‌دارند»: تُحَذِّرُنَا (رد سایر گزینه‌ها) / «از کندن زمین»: من حفر الأرض (رد گزینه ۳)

(تعریب، صفحه ۱۰۲)

۴۶- گزینه ۴

(منیره فسروی)

ترجمه عبارت: «زمان صبحانه چه وقت است؟ از هفت و نیم تا یک ربع مانده به نه!»

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «بله، بفرمایید بنشینید».

گزینه ۲: «چای و نان و کره و شیر است».

گزینه ۳: «برنج با خورش بادمجان است».

(هوار، صفحه ۱۰۰)

۴۷- گزینه ۱

(رضا خدادارده)

ترجمه کلمات: «کشتی‌ها، بندرها، موفق‌تر (موفق‌ترین)» (در این گزینه «أنجح (موفق‌تر، موفق‌ترین)» با سایر موارد ارتباط معنایی ندارد).

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «کود، کشاورزی، حشره‌کش

گزینه ۳: «گاز، نفت، سوخت

گزینه ۴: «خورشت، برنج، مرغ

(واژگان، صفحه‌های ۹۴، ۹۵ و ۱۰۰)

۴۸- گزینه ۲

(مرتضی کاظم شیرودی)

هرگاه فعل مضارع مجهول شود، اولین حرف آن ضمه (ـُ) و عین‌الفعل آن فتحه (ـِ) می‌گیرد؛ بنابراین «يُعَرَّفَ» معلوم است نه مجهول.

افعال مجهول در سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «يَغْلِقُ»

گزینه ۳: «سَتَكْتَبُ / يُسْأَلُونَ»

گزینه ۴: «كَتَبَتْ»

(قواعد - فعل مجهول، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۴۹- گزینه ۲

(منیره فسروی)

با توجه به معنای عبارت «صدایی در باغ وحش شنیده شد و بچه‌ها با سرعت به سمت آن رفتند» و مرفوع بودن «صوت»، در جای خالی اول فعل باید مجهول باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) و در جای خالی دوم باید از فعل معلوم استفاده کرد و هم‌چنین با توجه به آمدن «الأطفال» بعد از فعل، فعل باید به صورت مفرد بیاید (رد گزینه‌های ۱ و ۴).

(قواعد - فعل مجهول، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

۵۰- گزینه ۴

(کامران عبدالهی)

صورت سؤال گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن جمله مجهول به‌درستی ساخته شده باشد؛ در این گزینه فعل معلوم «يُشَجَّعُنَا» آمده است که در آن ضمیر «نا» مفعول است و فاعل آن نیز ضمیر مستتر است؛ پس «المعلم» باید حذف شود و فعل نیز مجهول شود؛ هم‌چنین فعل در صیغه متکلم مع‌الغیر (نحن) مجهول شود چرا که پیش از آن ضمیر «نا» نقش مفعول را برای آن داشته است و حال نائب فاعل از نوع ضمیر مستتر می‌باشد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «الأعمالُ الباطلة» صحیح است.

گزینه ۲: «حُدُّوا» صحیح است.

گزینه ۳: «الناجون» صحیح است.

(قواعد - فعل مجهول، صفحه‌های ۹۷ و ۹۸)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه «۳»

(امیرحسین کاروین)

در عصر باستان، کشاورزی اساس زندگی اقتصادی ایرانیان بود. بیشتر مردم کشاورز بودند و روستاییان عمده جمعیت ایران را تشکیل می دادند. بیشتر زمین های کشاورزی و حتی گله های دام، متعلق به شاه، خاندان شاهی، مقام های حکومتی، اشراف، روحانیان بزرگ و متولیان معبد ها یا آتشکده ها بود. آنان غالباً در شهرها زندگی می کردند و از طریق نمایندگان خود، املاکشان را اداره می کردند و یا اجاره می دادند. البته شمار معدودی از کشاورزان قطعه زمین کوچکی داشتند، اما بیشترشان زمین نداشتند و بر روی زمین های بزرگان کار می کردند و سهمی از محصول را دریافت می کردند.

(اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۱۸)

۵۲- گزینه «۱»

(امیرحسین کاروین)

تشریح گزاره های نادرست:

- آموزه های زرتشت با تشویق مردم به کشت و کار، تأثیر بسزایی بر انتقال تدریجی آریاییان از زندگی شبنانی به زندگی مبتنی بر کشاورزی داشت.

- شاهان هخامنشی به منظور تشویق به کشاورزی، افرادی را که زمین های بایر را آباد می کردند، تا پنج نسل از پرداخت مالیات معاف می کردند.

(اقتصاد و معیشت، صفحه های ۱۱۸ تا ۱۲۰)

۵۳- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

در دوره هخامنشی فنون و مهارت های جاده سازی پیشرفت کرد. هم چنین در جاهایی که زمین سست یا باتلاقی بود، جاده را سنگفرش می کردند. جاده ها در آن زمان به گونه ای ساخته می شدند که ارابه ها به آسانی بتوانند حرکت کنند.

(اقتصاد و معیشت، صفحه های ۱۲۰ و ۱۲۱)

۵۴- گزینه «۲»

(رافیه ابراهیمی نژاد)

در دوران اشکانیان و به ویژه ساسانیان کاربرد پول به خصوص در شهرها گسترش یافت و سکه های نقره ای و مسی در مبادلات تجاری در منطقه وسیعی به جریان افتاد؛ بنابراین این امر نمی تواند به دستور داریوش هخامنشی اتفاق افتاده باشد.

(اقتصاد و معیشت، صفحه های ۱۲۳ و ۱۲۴)

۵۵- گزینه «۲»

(علیرضا آزادی زاده)

بررسی عبارات نادرست:

الف) در دوره ساسانیان کارگاه های بافندگی متعددی در شوش، جندی شاپور و شوشتر ایجاد شد و بافندگان ماهر از روم گردآوری شدند.

ج) این توصیف مربوط به دوره هخامنشیان است.

(اقتصاد و معیشت، صفحه های ۱۲۴ تا ۱۲۶)

۵۶- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

بررسی عبارات نادرست:

الف) به طور کلی عمده ترین منابع درآمد حکومت در ایران باستان عبارت بود از: انواع مالیات ها، شامل مالیات کشاورزی و دام، مالیات پیشه وران و مالیات سرانه، عوارض گمرکی، حمل و نقل و راهداری و حق بهره برداری از معادن و جنگل ها.

د) وضعیت اقتصاد و معیشت ایران در دوران باستان همواره تحت تأثیر عوامل سیاسی، مدیریتی و اقلیمی قرار داشت. به طور مثال هنگامی که حکومت مرکزی ضعیف و آشوب و ناامنی فراگیر می شد و یا دشمنان خارجی به ایران هجوم می آوردند، اوضاع و شرایط اقتصادی به هم می ریخت.

(اقتصاد و معیشت، صفحه ۱۲۷)

۵۷- گزینه «۳»

(کنکور قاجار از کشور ۱۴۰۱)

از جمله مهم ترین و مفصل ترین کتاب های اعتقادی که براساس تعالیم زرتشت در عصر ساسانیان به زبان پهلوی تألیف شد، «دینکرد» می باشد که دانشنامه ای مشتمل بر عقاید زرتشتی است.

(دین و اعتقادات، صفحه ۱۳۴)

۵۸- گزینه «۴»

(علیرضا آزادی زاده)

درباره دین و عقاید مادی ها اطلاعات زیادی در دسترس نیست؛ اما شواهدی وجود دارد که نشان می دهد آن ها اهوره مزدا و برخی از خدایان کهن ایرانی هم چون میترا را ستایش می کرده اند.

(دین و اعتقادات، صفحه ۱۳۰)

۵۹- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

سه آتشکده آذربرزمین مهر در خراسان، مخصوص کشاورزان، آذرگشنسپ در آذربایجان، ویژه شاهان و آذر فرنبغ در فارس، خاص موبدان، بزرگ تر و شکوهمندتر از دیگر آتشکده های دوره ساسانی بودند.

(دین و اعتقادات، صفحه ۱۳۴)

۶۰- گزینه «۳»

(رافیه ابراهیمی نژاد)

تشریح عبارات نادرست:

ب) تحولات دینی عصر ساسانیان، از جمله پیشرفت دین مسیحیت در قلمرو ساسانی و درگرفتن مباحثات اعتقادی میان پیروان آیین های مختلف، سبب شد موبدان به مکتوب کردن اوستای شفاهی اقدام کنند.

د) آیین میتراپرستی در دوره اشکانیان به قلمرو روم در آسیای صغیر راه یافت و در آن جا به کیشی مستقل تبدیل شد و سپس به اروپا رسید.

(دین و اعتقادات، صفحه های ۱۳۰ تا ۱۳۴)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه «۳»

(متین بهادرلو)

- شهر همدان شکل شعاعی (ستاره‌ای) دارد. در این نوع شهرها، شهر دارای یک مرکز اصلی (میدان) بوده و خیابان‌ها و شبکه‌های مهم از آن مرکز به صورت شعاعی منشعب می‌شوند.

- شهر سلماس در آذربایجان غربی شکل شطرنجی دارد. در این نوع شهرها، یک شبکه مستطیل شکل از راه‌های ارتباطی، زمین‌های شهر را به بلوک‌ها و قطعات همسان تقسیم می‌کند.

- شهرها با توجه به چگونگی پیدایش و کارکردهای مختلف خود، شکل‌های متفاوت دارند.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۹)

۶۲- گزینه «۴»

(متین بهادرلو)

عبارت ذکرشده در صورت سؤال به مهاجرت معکوس یا شهرگزیزی اشاره دارد. با توجه به مشکلات شهرهای بزرگ در سال‌های اخیر از جمله آلودگی هوا، گرانی مسکن و آسیب‌های اجتماعی، حرکت جمعیت از شهرهای بزرگ به مکان‌های کوچک‌تر یا روستاها آغاز شده است. این پدیده را «شهرگزیزی یا مهاجرت معکوس» می‌گویند.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۹۳)

۶۳- گزینه «۱»

(امیررضا پرویزی)

عبارت گزینه «۱»، بهترین راهکار است؛ زیرا این مدل سکونتگاه‌ها به‌طور متمرکز در اطراف منابع آبی طبیعی شکل می‌گیرند. استفاده از تکنولوژی‌های نوین کشاورزی و ایجاد بخش‌های صنعتی کوچک به بهبود استفاده از منابع و تقویت اشتغال کمک می‌کند، اما باید مدیریت دقیق منابع آبی انجام شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: سکونتگاه‌های خطی در امتداد رودخانه‌ها و جاده‌ها ممکن است فشار زیادی به منابع آبی وارد کند. همچنین، ایجاد زیرساخت‌های حمل و نقل و خدمات اجتماعی در این نوع سکونتگاه‌ها ممکن است هزینه‌بر و پیچیده باشد.

گزینه «۳»: سکونتگاه‌های پراکنده می‌توانند فشار منابع را کاهش دهند، اما مشکلاتی مانند هزینه بالای زیرساخت‌ها، مدیریت پراکنده و دسترسی دشوار به خدمات وجود دارد.

گزینه «۴»: سکونتگاه‌های پلکانی در دامنه‌های کوهستانی می‌توانند استفاده بهینه از زمین را به‌ویژه در بخش‌های کشاورزی انجام دهند، اما مشکلاتی در تأمین منابع آبی و نیاز به سیستم‌های پیچیده ذخیره‌سازی و توزیع آب به‌وجود می‌آید.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۶۴- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

رشد سریع جمعیت از یک‌سو، بر تعداد جمعیت شهرها افزوده و از سوی دیگر با تبدیل نقاط روستایی به شهر، تعداد نقاط شهری را افزایش داده است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۲»: از حدود سال ۱۳۶۰ ه.ش بیش از ۵۰ درصد جمعیت کشور در شهرها زندگی می‌کنند.

گزینه «۳»: نقش هر سکونتگاه، براساس وضع جغرافیایی آن، اعم از طبیعی یا انسانی تعیین می‌شود؛ نه جمعیت آن.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۹۰ تا ۹۲)

۶۵- گزینه «۳»

(امیررضا پرویزی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تمرکز تنها بر صنایع سنگین و استفاده از منابع طبیعی باقی مانده نمی‌تواند بحران‌های زیست‌محیطی و اقلیمی را مدیریت کند. این گزینه ممکن است منابع طبیعی را بیشتر تهی کرده و مشکلات زیست‌محیطی را تشدید کند.

گزینه «۲»: تمرکز تنها بر مراکز آموزشی و مذهبی می‌تواند توسعه فرهنگی را تشویق کند، اما نمی‌تواند به طور مؤثر مشکلات اقتصادی و بحران‌های محیط‌زیستی را حل کند. این گزینه نیازهای صنعتی و تجاری را نادیده می‌گیرد.

گزینه «۳»: بهترین پاسخ است. زیرا به‌طور جامع به ترکیب صنعت پاک، تجارت، گردشگری و دولت‌داری پرداخته و بحران‌های اقتصادی و اقلیمی را به‌طور همزمان مدیریت می‌کند. سایر گزینه‌ها یا بر یک جنبه خاص تمرکز دارند (مانند صنعت یا گردشگری) یا به‌طور کامل چالش‌ها را پوشش نمی‌دهند.

گزینه «۴»: تنها توسعه زیرساخت‌های صنعتی و تجاری به منظور بازاریابی جهانی، بدون توجه به بحران‌های محیط‌زیستی و نقش‌های فرهنگی و مذهبی، به توسعه ناپایدار و بحران‌های اجتماعی منجر می‌شود. این گزینه به تمامی ابعاد بحران‌ها توجه ندارد.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۹۲)

۶۶- گزینه «۲»

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

یکی از اساسی‌ترین نیازهای انسان، نیاز به غذا است. به منظور برطرف کردن این نیاز، شکلی از رابطه بین انسان و محیط طبیعی ایجاد شده است که آن را «کشاورزی» می‌نامیم.

این بخش به دلیل ایفای نقش حیاتی در تأمین مواد غذایی سالم، خودکفایی، ایجاد اشتغال و بهره‌مندی صحیح از مواهب الهی مانند آب و خاک، در اقتصاد کشور نقش بسیار مهمی دارد.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۳)

۶۷- گزینه «۲»

(متین بهادرلو)

شناخت توان‌های محیطی به انسان کمک می‌کند تا از مکان‌ها به طور صحیح و بهینه استفاده کند و در بخش‌های مختلف اقتصادی به خوبی عمل نماید.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۴)

۶۸- گزینه «۳»

(متین بهادرلو)

نوسانات آب و هوایی از جمله مشکلات تولیدات زراعی محسوب می‌شود، و آن تنوع آب و هوایی است که در ایران موقعیت مناسبی را برای تولید انواع محصولات زراعی فراهم آورده است.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۶)

۶۹- گزینه «۴»

(رافیه ابراهیمی‌نژاد)

امروزه با توجه به کاهش منابع آبی کشور، توصیه می‌شود محور توسعه کشاورزی از زراعت به توسعه باغداری با روش‌های نوین آبیاری و متناسب با محیط تغییر یابد.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۶)

۷۰- گزینه «۲»

(کنگور خارج از کشور ۹۹)

با کشت گلخانه‌ای، می‌توان محصولات مختلف را در طول سال و در همه‌جا به بار آورد و محدودیت‌های باغداری، مانند اینکه هر استان میوه و محصول ویژه خود را تولید کند، در آن وجود ندارد.

(توان‌های اقتصادی ایران، صفحه ۹۷)

منطق

۷۱- گزینه «۴»

(طهورا ره انباشم)

نکته: به قضایایی که در آن‌ها به پیوستگی، اتصال و ملازمه دو نسبت حکم می‌شود، قضایای «شرطی متصل» می‌گویند. این‌گونه قضایا از دو جزء شرط (مقدم) و جواب شرط (تالی) تشکیل شده‌اند. ممکن است جای اجزای قضیه شرطی متصل عوض شود، بنابراین تالی به لحاظ معنایی دنباله مقدم است نه اینکه لزوماً در گفتار بعد از مقدم ذکر شود. همچنین در مکالمات روزمره گاهی اوقات، الفاظ «اگر» و «آن‌گاه» ذکر نمی‌شود یا الفاظ دیگری به جای آن‌ها به کار می‌روند.

با بررسی صورت سؤال و گزینه‌ها و با توجه به نکته بیان شده پی می‌بریم که پاسخ گزینه «۴» است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۷۲- گزینه «۲»

(مهمر رضایی بقا)

در قضیه شرطی متصل، به اتصال میان مقدم و تالی حکم می‌شود. در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» ابتدا مقدم بیان شده و سپس تالی آمده است؛ اما در گزینه «۲»، مقدم در انتهای مصراع دوم (اگر ظفر یابد) آمده است و تالی در ابتدای این مصراع ذکر شده است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۷۳- گزینه «۴»

(طهورا ره انباشم)

نکته: قضیه شرطی منفصل، قضیه‌ای است که در آن دو بخش قضیه به یکدیگر مرتبط‌اند و در آن به گسستگی، انفصال و ناسازگاری دو یا چند نسبت حکم شده است. این قضایا سه قسم می‌باشند. برای تشخیص نوع آن، باید به دو سؤال پاسخ دهیم. اول، آیا امکان دارد دو جزء قضیه منفصل با هم صادق باشند؟ دوم، آیا امکان دارد دو جزء قضیه منفصل با هم کاذب باشند؟ اگر پاسخ هر دو سؤال منفی باشد، قضیه «منفصل حقیقی» است. اگر فقط جواب سؤال اول منفی باشد، «مانعه الجمع» است و اگر فقط جواب سؤال دوم منفی باشد، قضیه «مانعه الرفع» است. پاسخ هر دو سؤال نمی‌تواند مثبت باشد؛ چرا که در آن صورت دیگر انفصالی برقرار نیست و اصلاً قضیه شرطی منفصل نمی‌باشد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱» و «۲»: قضیه منفصل مانعه الجمع

گزینه «۳»: قضیه منفصل مانعه الرفع

گزینه «۴»: قضیه منفصل حقیقی

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۸۷)

۷۴- گزینه «۳»

(سالار صفایی)

قضیه مذکور یک قضیه منفصل «مانعه الجمع» است؛ برای تشخیص آن کافی است بدانیم که در قضیه منفصله مانعه الجمع، دو بخش قضیه نمی‌توانند هم‌زمان صادق باشند و در صورت صدق یکی، دیگری حتماً کاذب است. ولی در این نوع قضیه، می‌تواند دو بخش قضیه هم‌زمان کاذب باشد یعنی هیچ کدام از بخش‌ها صادق نباشد. به عبارتی قضیه‌ای است که اجتماع دو طرف محال ولی ارتفاع آن‌ها مجاز است.

قضیه «انسان بلندقد است یا کوتاه‌قد» یک قضیه منفصله مانعه الجمع است؛ زیرا اگر انسان بلندقد باشد، کوتاه‌قد نیست و اگر کوتاه‌قد باشد، بلندقد نیست؛ اما امکان دارد انسان نه بلندقد باشد نه کوتاه‌قد (مثلاً قد متوسط داشته باشد)؛ یعنی هر دو طرف کاذب باشد.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۷۵- گزینه «۳»

(بوار پاکدل)

صورت سؤال در واقع از ما خواسته است تا قضیه «مانعه الرفع» را پیدا کنیم، زیرا در این قضایا هم‌زمان دو طرف قضیه را می‌توان صادق فرض کرد، اما نمی‌توان هم‌زمان دو طرف قضیه را کاذب دانست. مانند عبارت «از قبولی من کسی جز نادر و اردشیر خبر نداشت؛ پس خبر را یا نادر پخش کرده یا اردشیر» که خبر را یا هر دو نفر پخش کرده‌اند یا یکی از آن دو، اما نمی‌توان حالت دیگری خارج از این دو حالت را فرض کرد و چون تنها این دو نفر از قبولی خبر داشتند نمی‌تواند نه نادر خبر را پخش کرده باشد و نه اردشیر.

رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عبارت «دانش‌آموزان رشته نظری، یا تجربی هستند یا ریاضی» یک قضیه مانعه الجمع است، زیرا هر دو طرف قضیه با هم صادق نخواهند بود؛ اما می‌توان هر دو طرف را کاذب دانست (دانش‌آموز نظری نه تجربی است نه ریاضی، بلکه انسانی است).

گزینه «۲»: بیت «یا مکن با پیل‌بانان دوستی / یا بنا کن خانه‌ای در خورد پیل» چون در هر دو مصراع جملات دستوری به کار رفته است، اصلاً قضیه به شمار نمی‌رود.

گزینه «۴»: عبارت «جهان یا از ماده اولیه آفریده شده یا از هیچ به وجود آمده است» یک قضیه منفصل حقیقی است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ و ۸۸)

۷۶- گزینه ۱»

(سالار صفایی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱» قید «حتماً» در این جا نادرست است، چرا که در این قیاس می‌تواند به جای عین نتیجه، نقیض آن در مقدمات ذکر شود.

گزینه ۲» در این قیاس دو مقدمه وجود دارد که یکی شرطی است و دیگری حملی، اما یادتان باشد باید یکی از آن‌ها حتماً شرطی باشد.

گزینه ۳» طبق توضیحات گزینه ۲» این عبارت درست است.

گزینه ۴» این عبارت کاملاً درست است چون از قید «می‌تواند» استفاده شده است، یعنی می‌تواند نقیض نتیجه در یکی از مقدمات بیاید، می‌تواند هم نیاید و عین نتیجه در یکی از مقدمات بیاید.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه ۹۰)

۷۷- گزینه ۲»

(مهمم رضایی‌بقا)

مقدمه اول قیاس استثنایی متصل، قضیه شرطی متصل است و در صورتی معتبر است که یا از وضع مقدم به وضع تالی برسد یا این که از رفع تالی به رفع مقدم برسد.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱» از رفع مقدم به رفع تالی رسیده و نامعتبر است.

گزینه ۲» از رفع تالی به رفع مقدم رسیده و معتبر است.

گزینه ۳» از وضع تالی به وضع مقدم رسیده و نامعتبر است.

گزینه ۴» از رفع مقدم به رفع تالی رسیده و نامعتبر است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱ و ۹۶)

۷۸- گزینه ۳»

(طهورا، راه‌نما)

نکته: قیاس استثنایی، قیاسی است که عین نتیجه یا نقیض آن در یکی از مقدمات ذکر شده باشد. مقدمات قیاس، دو قضیه هستند که یکی شرطی و دیگری حملی است. اگر مقدمه شرطی قضیه‌ای متصل باشد، قیاس استثنایی متصل است. این قیاس دارای چهار حالت قابل فرض است که تنها دو حالت آن معتبراند. این دو حالت تحت عنوان دو قاعده «وضع مقدم» و «رفع تالی» مطرح می‌شوند. از دو حالت دیگر یعنی نفی مقدم و اثبات تالی، نمی‌توان نتیجه صحیحی به دست آورد. بنابراین این دو حالت را مغالطه «رفع مقدم» و «وضع تالی» می‌نامند.

مقدمه اول صورت سؤال، قضیه‌ای شرطی و متصل است (رد گزینه ۱) و از طریق قاعده رفع تالی، از نفی تالی به نفی مقدم رسیده است. همچنین طبق نکته بیان شده این حالت معتبر است و مغالطه‌ای رخ نداده است. (رد گزینه‌های ۲ و ۴) بنابراین جواب گزینه ۳» است.

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۷۹- گزینه ۳»

(سالار صفایی)

صورت سؤال از ما قیاس استثنایی نامعتبر خواسته است. کتاب درسی «وضع تالی» و «رفع مقدم» را مغالطه نامیده است و این دو نوع مغالطه باعث نامعتبر بودن قیاس می‌شوند.

(فقط در دو صورت «وضع مقدم» و «رفع تالی» قیاس استثنایی متصل معتبر خواهد بود.)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱» «الف» مقدم است و «ب» تالی. از وضع مقدم به وضع تالی رسیده که کاملاً درست است. ← «قاعده وضع مقدم»

گزینه ۲» «استاد حضور داشته باشد» مقدم و «کلاس تشکیل می‌شود» تالی است. از رفع تالی به رفع مقدم رسیده که کاملاً درست است. ← «قاعده رفع تالی»

گزینه ۳» «الف» مقدم است و «ب» تالی. از وضع تالی به وضع مقدم رسیده که نادرست است. ← «مغالطه وضع تالی»

گزینه ۴» «بدود» مقدم و «می‌رسد» تالی است. از وضع مقدم به وضع تالی رسیده که درست است. ← «قاعده وضع مقدم»

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۸۰- گزینه ۱»

(مهمم رضایی‌بقا)

باید به دنبال یک قضیه شرطی «منفصل حقیقی» باشیم تا بتوانیم از آن چهار قیاس استثنایی انفصالی معتبر بسازیم.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه ۱» حالت دیگری غیر از صامت بودن و مصوت بودن برای واج‌ها نمی‌توان فرض کرد و یک واج نمی‌تواند هم صامت باشد و هم مصوت؛ پس این قضیه «منفصل حقیقی» است.

گزینه ۲» «منفصل مانعة‌الرفع» است؛ زیرا نمی‌شود که هم برف سنگینی آمده باشد و هم جاده بسته نباشد.

گزینه ۳» «منفصل مانعة‌الجمع» است؛ زیرا نمی‌شود بیماری، هم سرماخوردگی باشد و هم سبیل. (می‌تواند بیماری دیگری باشد.)

گزینه ۴» «منفصل مانعة‌الجمع» است؛ زیرا نمی‌شود هم استقلال پیروز شود و هم پرسپولیس. (می‌تواند تیم دیگری پیروز شود.)

(قضیه شرطی و قیاس استثنایی، صفحه‌های ۸۷ تا ۸۹، ۹۲ و ۹۳)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۴»

(سپیده فتح‌اللهی)

الف) هزینه تعمیر تلویزیون آقای احمدی:

غیرقابل پیش‌بینی و متغیر: هزینه تعمیر تلویزیون معمولاً به صورت غیرقابل پیش‌بینی اتفاق می‌افتد و همچنین با توجه به خرابی‌ها و نیاز به تعمیرات مختلف، ممکن است میزان آن تغییر کند.

ب) اجاره ماهیانه خانه خانم عباسی:

قابل پیش‌بینی و ثابت: این هزینه به صورت ماهیانه پرداخت می‌شود، پس ثابت است، و مبلغ آن را نیز می‌توان پیش‌بینی کرد.

ج) هزینه بنزین ماشین آقای محمدی:

قابل پیش‌بینی و متغیر: هزینه بنزین یک هزینه اتفاقی و برنامه‌ریزی نشده نیست، بنابراین قابل پیش‌بینی است؛ اما میزان این هزینه ممکن است با توجه به میزان سفرها، تغییر قیمت بنزین و وضعیت ترافیک تغییر کند و دارای دوره پرداخت ثابت نیست.

(بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۴)

۸۲- گزینه «۳»

(علی صیدی)

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هزینه حمل و نقل و بنزین ۷/۱۲ است، در حالی که اجاره خانه ۸ میلیون می‌باشد. بنابراین برای اجاره خانه بیشتر از سایر مخارج هزینه شده است.

گزینه «۲»: مجموع هزینه‌ها برابر با ۳۸/۶۲ میلیون تومان می‌باشد.

$$۸ + ۳/۲ + ۳/۵ + ۳/۴۵ + ۷/۱۲ + ۶/۶ + ۲/۵ + ۴/۲۵ = \text{مجموع مخارج}$$

میلیون تومان ۳۸/۶۲ =

گزینه «۳»:

$$\text{درصد} = \frac{۸,۰۰۰,۰۰۰}{۳۸,۶۲۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۲۰/۷۱$$

گزینه «۴»:

میلیون تومان ۹/۱ = ۶/۶ + ۲/۵ = مجموع مخارج بازپرداخت وام و خدمات منزل
هزینه اجاره خانه ۸ میلیون تومان است؛ بنابراین مجموع این مخارج از اجاره خانه بیشتر است.

(بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۴ و ۱۳۶)

۸۳- گزینه «۱»

(علی صیدی)

الف)

$$۱/۵ + ۱/۱۵ + ۳/۶۵ + ۲/۳ + ۲/۷۵ + ۱/۴ + ۲/۵ = \text{مجموع مخارج فرد}$$

میلیون تومان ۱۲/۴۵ =

$$۲۲/۵۵ = ۳۵ - ۱۲/۴۵ = \text{میزان پس‌انداز فرد}$$

ب) این فرد برای پوشاک ۱/۱۵ میلیون تومان خرج کرده که کمتر از سایر مخارجش است.

ج)

$$۱۰۰ \times \frac{۳/۶۵}{۱۲/۴۵} = \text{درصد مخارج ماهانه صرف شده برای حمل و نقل}$$

درصد ۲۹/۳۱ =

(بودجه‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ و ۱۳۶)

۸۴- گزینه «۴»

(آرش کتاب‌فروش‌برری)

می‌توان مراحل بودجه‌بندی را در چهار مرحله زیر خلاصه کرد:

مرحله اول: از هر منبعی که درآمدی به دست آورید، آن درآمد را ماهیانه مشخص کنید و بنویسید.

مرحله دوم: هزینه‌های متغیر و ثابت خود را به صورت ماهیانه فهرست کنید.

مرحله سوم: مجموع درآمدها و هزینه‌های خود را ماهیانه با یکدیگر مقایسه کنید.

مرحله چهارم: اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد بود، مخارج غیرضروری را کم کنید یا فرصت‌هایی را که فراموش کردید، به نظر آورید تا درآمدها افزایش یابد.

بررسی موارد:

الف) نازنین مخارج خود را در ماه دسته‌بندی می‌کند: فهرست کردن

هزینه‌های متغیر و ثابت

ب) رضا دریافتی کار دانشجویی‌اش را به عنوان منبع درآمد یادداشت

می‌کند: مشخص کردن منابع درآمد

ج) شیوا متوجه شده که هزینه‌های این ماهش بیشتر شده است: مقایسه

مجموع درآمدها و هزینه‌ها

(بودجه‌بندی، صفحه ۱۳۷)

۸۵- گزینه «۴»

(اهسان عالی نژاد)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: خمس برابر $\frac{1}{5}$ یا همان ۲۰ درصد از باقی‌مانده درآمد به علاوه اقلام مصرفی استفاده نشده است.
گزینه «۲»: بعد از گذشت یک سال باید درآمدی که برایتان باقی‌مانده است به همراه اقلام مصرفی که خریده‌اید ولی از آن‌ها استفاده نکرده‌اید را محاسبه کنید و خمس آن‌ها را پرداخت کنید.

گزینه «۳»: خمس، سهم سادات و امام است که باید آن را به مرجع تقلید یا نماینده او بدهیم؛ اما زکات را می‌توان به افراد نیازمند دیگری نیز داد.

(بوره‌بندی، صفحه ۱۳۸)

۸۶- گزینه «۲»

(سپیده فتح‌اللهی)

پرداخت خمس از واجبات مالی است و هر فردی، اگر بعد از یک سال میزان درآمدش از مجموع مخارجش زیاد بیاید، باید خمس آن را پرداخت کند. بنابراین افراد با درآمد کمتر نیز باید خمس پرداخت کنند. (البته به شرط اینکه میزان درآمدشان از مخارجشان بیشتر باشد).

(بوره‌بندی، صفحه ۱۳۸)

۸۷- گزینه «۲»

(آرش کتاب‌فروش‌بدری)

سال شمسی از ابتدای فروردین شروع می‌شود، بنابراین آغاز سال مالی این شخص ۱ فروردین و پایان آن ۲۹ اسفند است.

(بوره‌بندی، صفحه ۱۳۸)

۸۸- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

+ درآمد باقی‌مانده فرد پس از کسر مخارج $\times \frac{1}{5}$ = خمس پرداختی
(اقلام مصرفی خریداری شده که استفاده نشده است)

$$\text{میلیون تومان } ۲ = \frac{1}{5} \times ((۴۵ - ۴۰) + ۵) = \frac{1}{5} \times (۵ + ۵)$$

$$\text{میلیون تومان } ۴/۸ = \frac{1}{5} \times ((۵۰ - ۳۲) + ۶) = \frac{1}{5} \times (۱۸ + ۶)$$

(بوره‌بندی، صفحه ۱۳۸)

۸۹- گزینه «۳»

(اهسان عالی نژاد)

اگر هزینه‌ها بیشتر از درآمد باشد، مخارج غیرضروری را کم می‌کنیم یا فرصت‌هایی را که فراموش کرده‌ایم، به نظر می‌آوریم تا درآمدمان افزایش یابد.

(بوره‌بندی، صفحه ۱۳۷)

۹۰- گزینه «۴»

(سارا شریفی)

(الف)

میلیون تومان ۱۲ = مخارج سالانه فرد

میلیون تومان ۱۵ = درآمد سالانه فرد

مخارج سالانه فرد - درآمد سالانه فرد = پس‌انداز سالانه فرد

$$\text{میلیون تومان } ۳ = ۱۵ - ۱۲ \Rightarrow$$

(ب)

$$۱۰۰ \times \frac{\text{میزان هزینه صرف شده}}{\text{مجموع مخارج فرد}} = \text{درصد مخارج سالانه صرف شده}$$

$$\text{درصد } ۱۰ = \frac{۱/۲}{۱۲} \times ۱۰۰ = \text{درصد مخارج تفریحات}$$

(ج)

$$۱۰۰ \times \frac{\text{میزان مخارج فرد}}{\text{میزان بودجه (درآمد) فرد}} = \text{میزان خرج از بودجه فرد}$$

$$\text{درصد } ۸۰ = \frac{۱۲}{۱۵} \times ۱۰۰ \Rightarrow$$

(بوره‌بندی، صفحه‌های ۱۳۳ تا ۱۳۶)

دفتريه پاسخ ✓

عمومي دهم

(رشته انسانی)

۲۹ فروردین ماه ۱۴۰۴

تعداد سوالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۲۰	۱۰۱-۱۲۰	۲۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۲۱-۱۳۰	۱۰
(زبان انگلیسی (۱)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۱۰
مجموع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراحان

فارسی (۱)	حسن افتاده - حسین پرهیزگار - محسن فدایی - الهام محمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی - محمد رضایی بقا - میثم هاشمی - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی (۱)	رحمت اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	الهام محمدی	مرتضی منشاری	نازنین فاطمه حاجیلو	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	محمد مهدی افشار	محمدفرحان فخاریان - نازنین فاطمه حاجیلو	محمد صدرا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو - هلیا حسینی نژاد	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی فلم چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱۰۱ - گزینه «۲»

(مسین پرهیزگار - سبزواری)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جولقی: درویش

گزینه «۳»: مفتول: سیم و رشته فلزی دراز و باریک است.

گزینه «۴»: فیاض: سرشار و فراوان، بسیار فیض‌دهنده

(لغت، واژه‌نامه)

۱۰۲ - گزینه «۲»

(مسین پرهیزگار - سبزواری)

«سوداگران» در قدیم تجار و بازرگانان بوده‌اند و امروزه معمولاً به خریداران و فروشندگان مواد مخدر گفته می‌شود.

(لغت، صفحه ۱۱۵)

۱۰۳ - گزینه «۳»

(مفسن خدایی - شیرازی)

ضمیر پیوسته «ش» در گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» نقش دستوری «مفعول» دارند ولی در بیت گزینه «۳»، مضاف‌الیه است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: قضا او (ش) را همی‌ببرد: مفعول

گزینه «۲»: ایام به غیر مصلحت او (ش) را رهبری کند: مفعول

گزینه «۴»: خدا او (ش) را ... نگه دارد: مفعول

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۲۸)

۱۰۴ - گزینه «۴»

(الهام مممری)

جمله به کاررفته در گزینه «۴»، مرکب است. در این گزینه، حرف پیوند وابسته‌ساز «که» حذف شده است و عبارت به این صورت بوده است: «گفته بودم [که] سبکِ «تقریر» او در انشا تقلیدی کودکانه از گلستان سعدی بود.» گفته بودم (جمله هسته) / [که] حرف پیوند وابسته‌ساز / سبکِ تقریر ... تقلیدی کودکانه از گلستان سعدی بود (جمله وابسته)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «معلم قرآن ما شعر زیاد می‌گفت اما به قول نظامی خشت می‌زد:

دو جمله ساده هستند که حرف پیوند هم‌پایه‌ساز «اما»، دو جمله را به یکدیگر پیوند داده است.

گزینه «۲»: دیگر «خسرو پهلوان» را همه می‌شناختند ولی چه سود [داشت]: دو جمله ساده هستند که حرف پیوند هم‌پایه‌ساز «ولی»، دو جمله را به یکدیگر پیوند داده است.

گزینه «۳»: خسرو دفتر نقاشی و مداد مرا برداشت و تصویر سرتیپ را در نهایت مهارت و استادی کشید: دو جمله ساده هستند که حرف پیوند هم‌پایه‌ساز «و»، دو جمله را به یکدیگر پیوند داده است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۲۸)

۱۰۵ - گزینه «۲»

(الهام مممری)

در گزینه «۲»، آرایه تضمین وجود ندارد. «خشت‌زدن» همان‌طور که نویسنده در متن آورده (به قول نظامی)، اشاره به بیت «لاف از سخن چو دُر توان زد/ آن خشت بود که پُر توان زد»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «شکر نعمت، نعمت افزون کند.» مصراع‌ی از بیت مولوی است: «شکر نعمت، نعمت افزون کند/ کفر، نعمت از کف بیرون کند»

گزینه «۳»: «همه قبیله من عالمان دین بودند.» مصراع‌ی از این بیت سعدی است: «همه قبیله من عالمان دین بودند/ مرا معلم عشق تو شاعری آموخت»

گزینه «۴»: «فی الجملة نماند از معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.» عبارتی از حکایت باب هفتم گلستان سعدی: «پارسازاده‌ای را نعمت بی‌کران از ترک عمان به دست افتاد. فسق و فجور آغاز کرد و مبذری پیشه گرفت. فی‌الجملة نماند از سایر معاصی منکری که نکرد و مسکری که نخورد.»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۲۹)

۱۰۶- گزینه ۴

(حسن اقتاده - تبریز)

ترتیب صحیح آثار ذکر شده در صورت سؤال در گزینه «۴» آمده است.

مثنوی معنوی: مولوی (مولانا) / اخلاق محسنی: حسین واعظ کاشفی / داستان

خسرو: عبدالحسین وجدانی / جوامع الحکایات و لوامع الروایات: محمد عوفی

(تاریخ ادبیات، ترکیبی)

۱۰۷- گزینه ۱

(حسین پرهیزگار - سبزوار)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «جوی و بوی» جناس ناهمسان

گزینه «۳»: «چرب و ضرب» جناس ناهمسان

گزینه «۴»: «آب و ناب» جناس ناهمسان

(آرایه‌های ادبی، صفحه‌های ۱۱۷ و ۱۱۸)

۱۰۸- گزینه ۲

(حسن اقتاده - تبریز)

مفهوم بیت صورت سؤال و سایر گزینه‌ها: دوری از شیطان‌های آدم‌نماست.

مفهوم گزینه «۲» گذشتن از وجود مادی برای وصول به خدا

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: طراران زاهدشکل = ابلیس آدم‌روی

گزینه «۳»: بسی ابلیس آدم‌روی = نه هر که بر سر راه است رهبری داند.

(مطابق نبودن ظاهر و باطن)

گزینه «۴»: ابلیس آدم‌روی (نفاق) = ترک دنیا می‌آموزند و خود به دنبال

مال‌اندوزی هستند.

(مفهوم، صفحه ۱۱۶)

۱۰۹- گزینه ۴

(محسن فدایی - شیراز)

معنا و مفهوم مشترک گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» و صورت سؤال:

تأثیرگذاری هم‌نشینی افراد بد و فرومایه بر اخلاق و رفتار افراد خوب و نیکو است.

معنا و مفهوم گزینه «۴»: عدم تأثیرگذاری افراد بد و فرومایه بر اخلاق و

رفتار افراد درست‌کردار.

در نتیجه گزینه «۴» با بیت صورت سؤال با هم تقابلی معنایی دارند.

(مفهوم، صفحه ۱۲۹)

۱۱۰- گزینه ۱

(حسن اقتاده - تبریز)

مفهوم: پرهیز از مقایسه نابه‌جا و ظاهری

معنای بیت: عمل افراد کامل و پاک را با کار خودت مقایسه نکن. هر چند

ظاهراً دو عمل یکسان باشند. همان‌طور که دو کلمه «شیر» (نوعی حیوان /

شیر خوردنی) یکسان نوشته می‌شوند. اما قابل مقایسه نیستند.

(مفهوم، صفحه ۱۱۶)

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۱۱- گزینه ۲

(حسن اقتاده - تبریز)

بدسگال: بداندیش، بدخواه، دشمن

(لغت، واژه‌نامه)

۱۱۲- گزینه ۳

(محسن فدایی - شیراز)

«ضمن» به معنای «پیمان و تعهد» هم‌آوای واژه «زمان» است.

(لغت، صفحه ۱۱۵)

۱۱۳- گزینه ۲

(تبدیل به تست از کتاب جامع)

املائی صحیح واژگان عبارت‌اند از: «مغلوب، مألوف».

(املا، صفحه‌های ۱۲۴ و ۱۲۵)

۱۱۴- گزینه ۱

(کتاب جامع)

«را» در گزینه «۱»: نشانه حرف اضافه است و در سایر گزینه‌ها نشانه

مفعول است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۱۷)

۱۱۵- گزینه ۲

(تبدیل به تست - نهایی فردار ۱۴۰۲)

در جمله سوم فعل «بود» در «کرده [بود]» به قرینه لفظی حذف شده

است.

نهاد (مرد) در جمله‌های «دوم و سوم» به قرینه لفظی و نهاد (بز) در جمله

چهارم، به قرینه لفظی حذف شده است.

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۳۰)

دین و زندگی (۱)

۱۱۶- گزینه «۳»

(هسین پرهیزگار - سبزوار)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «سخن کوتاه کردن» کنایه از «ساکت شدن و سخن نگفتن» است.
 گزینه «۲»: «ریش برکندن» کنایه از «پشیمانی و افسوس خوردن» است.
 گزینه «۴»: «بال و پر برافراشتن» کنایه از «آمادگی برای جنگیدن» است.
 (آرایه‌های ادبی، ترکیبی)

۱۱۷- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

این جمله «جناب سرتیپ، این را من از روی «طبیعت» کشیده‌ام» به گونه تقلیدی نیست، بنابراین نقیضه‌پردازی ندارد.
 سایر گزینه‌ها، نقیضه‌پردازی یا تقلید از گلستان سعدی است.

(قلمرو ادبی، صفحه‌های ۱۲۳ تا ۱۲۵)

۱۱۸- گزینه «۱»

(تبدیل به تست - نهایی شهریور ۱۴۰۲)

حس آمیزی: «صدای گرم» دو حس شنوایی و لامسه در هم آمیخته شده است. / «مثل شاخ شمشاد» کنایه از «بلندقامت و رعنا»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۲۲)

۱۱۹- گزینه «۴»

(تبدیل به تست از کتاب جامع)

از کوزه همان برون تراود که در اوست: هر کس بر اساس ذات و سرشت خود رفتار می‌کند.

(مفهوم ۳، صفحه ۱۱۹)

۱۲۰- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

مفهوم گزینه «۱»: «حذر از دوستی با اهریمنان آدم‌روی» است نه به‌طور کلی دوستی کردن.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: هدیه‌ها می‌داد هر درویش را: صدقه دادن
 گزینه «۳»: اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب: تأثیر موسیقی بر حیوانات
 گزینه «۴»: نکته گفتی: شوخی می‌کرد

(مفهوم ۳، ترکیبی)

۱۲۱- گزینه «۴»

(یاسین ساعدی)

آراستگی به معنای «بهتر کردن وضع ظاهری و باطنی و زیبا نمودن این دو» است.

(فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۳)

۱۲۲- گزینه «۴»

(فردین سماقی)

توجه به حضور خداوند در زندگی و نظارت او بر اعمال انسان، موجب می‌شود تا انسان دست به هر کاری نزند و از گناهان دوری کند.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۰)

۱۲۳- گزینه «۲»

(مرتضی ممسنی کبیر)

امام علی (ع) می‌فرماید:

«مبادا خود را برای جلب توجه دیگران بیارایی که در این صورت ناچار می‌شوی با انجام گناه به جنگ خدا بروی»

(فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۶)

۱۲۴- گزینه «۲»

(فردین سماقی)

اگر هنگام گفتن تکبیر به بزرگی خداوند بر همه‌چیز توجه داشته باشیم، قدرت‌های دیگر در نظرمان کوچک خواهند شد و به آنان توجه نخواهیم کرد.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

۱۲۵- گزینه «۴»

(مهمرب رضایی بقا)

به همان میزان که رشته‌های عفاف انسان ضعیف و گسسته می‌شود، آراستگی و پوشش او سبک‌تر می‌شود و جنبه خودنمایی به خود می‌گیرد.

(فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۶)

۱۲۶- گزینه «۱»

(فردین سماقی)

برنامه‌ای که خداوند برای زندگی ما انسان‌ها تنظیم کرده، دربردارنده احکام و وظایف گوناگونی در ارتباط با خدا، خود، خانواده، جامعه و خلقت است. با

زبان انگلیسی (۱)

(رسمت اله استیری)

۱۳۱- گزینه «۳»

ترجمه جمله: «اگر می‌خواهی بعداً برای بازی با دوستان وقت داشته باشی، باید قبل از شام تکالیف خود را تمام کنی.»

نکته مهم درسی:

در جمله نوعی اجبار مطرح است (رد گزینه‌های «۱» و «۲»).
بعد از افعال کمکی نظیر "should, may, will" فعل به‌صورت ساده می‌آید
(رد گزینه‌های «۲» و «۴»).

(گرامر)

(رسمت اله استیری)

۱۳۲- گزینه «۱»

ترجمه جمله: «ما در تاریخ ۶ آوریل، ساعت ۹ صبح کشور را ترک کردیم.»

نکته مهم درسی:

قبل از تاریخ از حرف اضافه "on" استفاده می‌شود (رد گزینه‌های «۲» و «۴»).
قبل از ساعت از حرف اضافه "at" استفاده می‌شود (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)
برای کلمه "the morning" از حرف اضافه "in" استفاده می‌شود
(رد گزینه‌های «۲» و «۴»).

(گرامر)

(مهتبی درفشان‌گرمی)

۱۳۳- گزینه «۴»

ترجمه جمله: «در روزهای هفته باید زود بیدار شوید و به مدرسه بروید اما آخر هفته‌ها می‌توانید بیشتر بخوابید و در خانه استراحت کنید.»

نکته مهم درسی:

با توجه به مفهوم جمله، در قسمت اول جمله اجبار و در قسمت دوم جمله اختیار مطرح است.

(گرامر)

(مهتبی درفشان‌گرمی)

۱۳۴- گزینه «۲»

ترجمه جمله: «من معتقدم که باید به فرزندانمان بیاموزیم که به عقاید دیگران احترام بگذارند.»

(۱) برنامه‌ریزی کردن (۲) احترام گذاشتن

(۳) صرف کردن، گذراندن، خرج کردن (۴) بررسی کردن

(واژگان)

عمل به این برنامه، احکام و دستورات آن، انسان می‌تواند در مسیر نزدیک شدن به خداوند گام بردارد و به رستگاری در دنیا و آخرت برسد.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۲۸)

(مینم هاشمی)

۱۲۷- گزینه «۱»

انسان عقیف در برآورده کردن هر یک از علایق و نیازهای درونی به گونه‌ای عمل نمی‌کند که یا به طور کامل غرق در آن شود و از دیگر نیازها غافل شود یا به طور کامل آن را کنار گذارد و به کوتاهی و تفریط دچار شود؛ بلکه در حد مطلوب و صحیح به برآورده کردن همه نیازها توجه دارد (استفاده از لفظ برخی در گزینه «۱» باعث غلط شدن این گزینه شده است)

(فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۵)

(فردین سماقی)

۱۲۸- گزینه «۳»

اگر نماز را کوچک بشماریم و نسبت به آنچه در نماز می‌گوییم و انجام می‌دهیم درک صحیح داشته باشیم، نه تنها از گناهان که حتی از برخی مکروهات هم به تدریج دور خواهیم شد.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۱)

(مینم هاشمی)

۱۲۹- گزینه «۱»

پیامبر (ص) با وجود آنکه مردان را به کوتاه کردن ناخن سفارش می‌کرد اما به زنان توصیه می‌کرد ناخن‌های خود را مقداری بلند بگذارند چون برای آن‌ها زیباتر است.

تلاش هر کدام از افراد برای قرار گرفتن در جایگاهی در جامعه، برای کسب مقبولیت است.

(فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۴)

(فردین سماقی)

۱۳۰- گزینه «۴»

اگر کسی به علت عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذر او برطرف شود و عمداً تا رمضان آینده قضای روزه را نگیرد، باید هم روزه را قضا کند و هم برای هر روز، یک مد (تقریباً ۷۵۰ گرم) گندم، جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد.

(یاری از نماز و روزه، صفحه ۱۳۷)

۱۳۵- گزینه «۴»

(مفسر ریمی)

ترجمه جمله: «پروازهای داخلی کوتاه‌تر هستند، بنابراین می‌توانیم سریع‌تر به مقصد برسیم.»

(۱) پیشنهاد

(۲) زائر

(۳) جذابیت

(۴) مقصد

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۳»

(مانی صفائی سلیمانلو)

ترجمه جمله: «مهمان نواز بودن به معنای مهربانی و رفتار دوستانه با مهمانان است که باعث می‌شود آن‌ها در خانه شما احساس راحتی کنند.»

(۱) باستانی

(۲) تاریخی

(۳) مهمان‌نواز

(۴) محبوب

(واژگان)

۱۳۷- گزینه «۱»

(عقیل مغمیری‌روشن)

ترجمه جمله: «ماه چقدر طول می‌کشد تا ماه یک بار دور زمین بچرخد؟»
«حدود ۳۰ روز»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۲»

(عقیل مغمیری‌روشن)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در مورد ماه صحیح است؟»
«ماه کوچک‌تر از زمین است.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۱»

(عقیل مغمیری‌روشن)

ترجمه جمله: «کلمه زیر خط‌دار "it" در پاراگراف «۳» به "the Sun" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۲»

(عقیل مغمیری‌روشن)

ترجمه جمله: «سرعت حرکت زمین و ماه به دور خورشید چقدر است؟»
«بسیار سریع‌تر از هواپیما»

(درک مطلب)

ترجمه متن درک مطلب:

ماه همیشه در حال چرخیدن دور زمین است. برای ماه حدود بیست و نه روز و نیم طول می‌کشد تا یک بار به‌طور کامل دور زمین بچرخد. ماه مانند زمین گرد است، اما به آن بزرگی نیست.

زمین و ماه همیشه در حال حرکت کردن دور خورشید هستند. کمی بیشتر از ۳۶۵ روز طول می‌کشد تا این سفر را به پایان برسانند. آن‌ها در هر ثانیه با سرعت ۳۲ کیلومتر در هر ثانیه حرکت می‌کنند. تصور کردن مسافتی که آن‌ها در یک سال طی می‌کنند دشوار است. تقریباً یک میلیارد کیلومتر است.

آیا خورشید از زمین کوچکتر است؟ حتی با این که درست مثل ماه کوچک‌تر [از زمین] به‌نظر می‌رسد، این‌طور نیست. درواقع، خورشید بیش از صد برابر بزرگتر از زمین است. خورشید سیاره‌ای سنگی مانند زمین نیست. آن یک توپ آتشین است و مانند زمین، خورشید بسیار سریع به دور خودش هم می‌چرخد.

کنکور ۱۴۰۳

www.kanoon.ir

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

۲۹ نفر از ۳٪ نفر برتر کشور

هر کدام چند سال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
۴ سال (۱۸۰ آزمون)	۳ سال (۶۴ آزمون)	۳ سال (۳۰ آزمون)	۴ سال (۱۶۳ آزمون)	۲ سال (۵۳ آزمون)	۵ سال (۱۰۲ آزمون)	۴ سال (۱۶۱ آزمون)	۵ سال (۱۶۳ آزمون)	۶ سال (۱۴۰ آزمون)	۵ سال (۱۰۰ آزمون)

انسانی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
۲ سال (۲۰ آزمون)	۱ سال (۲۴ آزمون)	۵ سال (۸۹ آزمون)	۳ سال (۱۱۴ آزمون)	۱ سال (۱۳ آزمون)	۲ سال (۲۷ آزمون)	۳ سال (۱۹۰ آزمون)	۱ سال (۲۴ آزمون)	۴ آزمون برنامه‌ای	۱ سال (۱۴ آزمون)

ریاضی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
۵ سال (۱۲۸ آزمون)	۲ سال (۱۳ آزمون)	۳ سال (۲۴ آزمون)	۱ سال (۳۲ آزمون)	۱ سال (۴۳ آزمون)		۳ سال (۴۲ آزمون)	۵ سال (۸۰ آزمون)	۱ سال (۲۱ آزمون)	۷ آزمون برنامه‌ای

هوش و استعداد معلّمی

۲۷۱- گزینه «۱»

(فامد کریمی)

بایستگی: بایسته بودن، اهمیت داشتن

بایستگی این موضوع همچنین به نحوه عملکرد نیز بستگی دارد: اهمیت این موضوع همچنین به نحوه عملکرد نیز بستگی دارد.

(هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

از اصول تعیین اهداف، وضوح و قابلیت اندازه‌گیری آن اهداف است، به شکلی که بدون رعایت آن (شرط، آن وضوح و قابلیت اندازه‌گیری) ممکن است مسیر با بی‌نظمی طی شود.

(هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه «۲»

(فامد کریمی)

الف) آیا لزوم پویایی برنامه‌ریزی به تغییرات محیطی محدود است؟ متن به این پرسش پاسخ داده است: خیر، به نحوه عملکرد نیز مربوط است.
ب) مهمترین تفاوت‌های برنامه‌ریزی‌های بلندمدت، میان‌مدت و کوتاه‌مدت چیست؟ متن به این پرسش پاسخ نداده است.
ج) چرا اهداف برنامه باید آشکار و قابل سنجش باشد؟ چرا که بدون رعایت آن ممکن است مسیر با بی‌نظمی طی شود.

(هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه «۴»

(فامد کریمی)

متن درباره‌ی صورت کیفی یا کمّی ارزشیابی سخن نگفته است. همچنین درباره‌ی اصلاح‌پذیر نبودن یا دشواری اصلاح رشد عاطفی دانش‌آموزان در دوره‌های بالاتر تحصیل نیز سخنی در متن نیست. همچنین متن به لزوم توجه به وجود تفاوت‌های فیزیکی و روانی دانش‌آموزان در دوران ابتدایی اشاره کرده است، اما نگفته است این برای بهبود فضای آموزشی کافی است، بلکه به طور ویژه به درک نیازها و تطبیق روش‌های تدریس با آنها اشاره کرده است. همچنین متن به فضاهای یادگیری پایه‌ای اشاره کرده است.

(هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه «۳»

(فامد کریمی)

طبق متن، قوانین حقوقی بر خلاف مسائل اخلاقی، الزامات و ضمانت‌هایی دارند. یعنی اصول اخلاقی این نوع الزامات و ضمانت‌ها را ندارند.

(هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه «۲»

(کتاب زه‌بین هوش و استعداد تلمیذی)

انتهای متن صورت سؤال، به نگرانی‌های دوستداران محیط زیست پس از کشف کبوترهای مردابی مربوط است. تنها گزینه‌ای که می‌تواند علت این نگرانی‌ها را شرح دهد، گزینه «۲» است که از احتمال نابودی زیستگاه‌های این پرندۀ کمتر شناخته‌شده خبر می‌دهد.

(هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه «۴»

(کتاب زه‌بین هوش و استعداد تلمیذی)

علاوه بر ایمنی جاده‌ها، ایمنی خودروها نیز در کاهش تصادف‌های رانندگی مؤثر است. همچنین اگر نیز مردم بتوانند از قطار و یا هواپیما استفاده کنند، تصادف‌های رانندگی کمتر می‌شود. بدیهی است که اگر تعداد سفرها کمتر شود، تصادف‌های رانندگی در سفرها نیز کمتر می‌شود. این موضوع ممکن است به دلیل گسترش بیماری‌های همه‌گیری چون کرونا رخ داده باشد. همچنین در صورت تقویت کادر درمان و ابزارهای ایشان، احتمال زنده‌ماندن مجروحان تصادف‌های رانندگی بیشتر می‌شود، اما این موضوع ربطی به وقوع تصادف ندارد.

(هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه «۱»

(عمید اصفهانی)

تنها اختلاف قطعی درباره‌ی حضور یا غیبت خانم «د» است، که «الف» او را غایب جمع می‌داند ولی «ج» او را حاضر می‌داند، «د» نیز مدّعی حضور در جمع است. بنابراین چون فقط یک نفر خطایی در سخنانش دارد، «الف» است که حرف او کاملاً درست نیست.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه «۱»

(عمید اصفهانی)

داده‌های سؤال را در جدول می‌نویسیم:

- ۱) لباس «الف» سیاه است ولی کلاه نیست.
- ۲) شلوار هم سیاه نیست، پس لباس «الف» یا کت است یا پیراهن.
- ۳) کت با لباس‌های زرد و سبز و سیاه مقایسه شده است، پس سفید است و «ب» آن را خریده است. پس «الف» هم پیراهن خریده است.
- ۴) «ج» شلوار نخیده است، پس کلاه خریده است و خرید شلوار را کسی نمی‌پذیرد.
- ۵) لباس سبز ارزان‌ترین لباس است ولی کلاه گران بوده است، پس کلاه سبز نیست، شلوار سبز است و کلاه زرد.

شخص	لباس	رنگ
الف ۱)	پیراهن - کت ۲)	سیاه ۱)
ب ۳)	کت ۳)	سفید ۳)
ج ۴)	کلاه ۴)	زرد ۵)
	شلوار ۴)	سبز ۵)

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه «۱»

(عمید اصفهانی)

طبق جدول پاسخ قبل، کلاه زرد است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

طبق جدول پاسخ‌های قبل، شلوار سبز پاسخ است.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

شیر «الف» در ده دقیقه نیمی از مخزن را پُر کرده است و نیمه دیگر را نیز در ده دقیقه پُر خواهد کرد، ولی این نیمه را با کمک شیر «ب» در پنج دقیقه کامل کرده است، یعنی $\frac{5}{10} = \frac{1}{2}$ از کار باقی مانده را شیر «ب» انجام داده است، یعنی این دو شیر قدرت برابر دارند و شیر «ب» نیز، تنهایی مخزن را در بیست دقیقه پُر می‌کند.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

می‌توان الگویی در عدددهای صورت سؤال یافت، مثلاً برای عدد ۵:

$$5 \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 5 \rightarrow 11 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -4 \\ 1 \end{array}$$

$$1$$

$$6 \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 6 \rightarrow 12 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -4 \\ 1 \end{array}$$

$$2$$

برای عدد ۶:

$$10 \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 10 \rightarrow 22 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -8 \\ 2 \end{array}$$

$$2$$

برای عدد ۱۰:

بررسی عدددهای گزینه‌ها:

$$50 \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 50 \rightarrow 302 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -48 \\ 12 \end{array} \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 2 \\ -12 \end{array} \begin{array}{|l} 3 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$0$$

$$51 \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 51 \rightarrow 303 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -48 \\ 12 \end{array} \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 3 \\ -12 \end{array} \begin{array}{|l} 3 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$0$$

$$52 \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 52 \rightarrow 310 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -52 \\ 13 \end{array} \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 0 \\ -12 \end{array} \begin{array}{|l} 3 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$1$$

$$53 \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 53 \rightarrow 311 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} -52 \\ 13 \end{array} \begin{array}{|l} 4 \\ \hline 4 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 1 \\ -12 \end{array} \begin{array}{|l} 3 \\ \hline 3 \end{array}$$

$$1$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه ۴»

(فاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال هرچه دیده می‌شود، نوشته می‌شود:

$$4 \rightarrow 14$$

$$14 \rightarrow 1114$$

$$1114 \rightarrow 3114$$

$$3114 \rightarrow 132114$$

$$132114 \rightarrow 1113122114$$

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

در الگوی صورت سؤال:

$$8 \times 5 = 40 \begin{cases} 40 \div 2 = 20 \\ 40 \times 2 = 80 \end{cases}$$

$$4 \times 4 = 16 \begin{cases} 16 \div 2 = 8 \\ 16 \times 2 = 32 \end{cases}$$

$$3 \times 12 = 36 \begin{cases} 36 \div 2 = 18 \\ 36 \times 2 = 72 \end{cases}$$

$$6 \times 6 = 36 \begin{cases} 36 \div 2 = 18 \\ 36 \times 2 = 72 \end{cases}$$

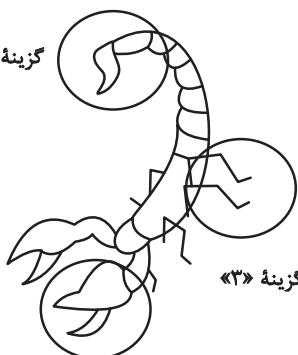
(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه ۴»

(غریز شیره‌ممدلی)

در دیگر گزینه‌ها قسمت‌های زیر تغییر دارد:

گزینه ۲»

گزینه ۳»

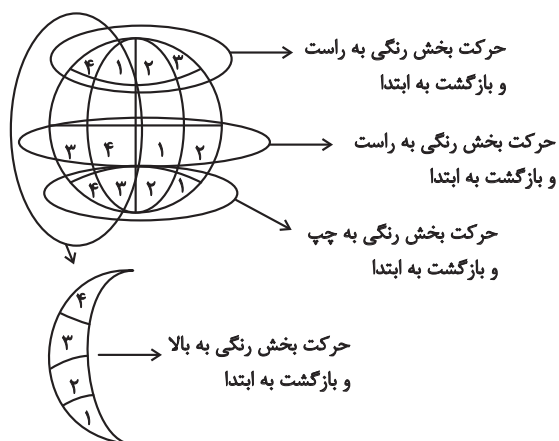
گزینه ۱»

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۷- گزینه «۴»

(مهری وکی فراهانی)

در طرح‌های الگوی صورت سؤال، مسیرهای زیر وجود دارد:

(هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه «۲»

(هاری زمانیان)

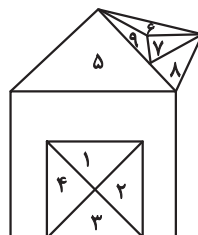
در هر ستون از الگوی صورت سؤال، هر یک از شکل‌های و که در ردیف‌های یک تا پنج بیشتر تکرار شده است، در ردیف ششم دوباره رسم شده است. در ستون سمت راست نیز یک بار، دو بار، یک بار و نیز یک بار هست، پس شکل در ردیف پایانی تکرار می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۳»

(مهری وکی فراهانی)

نه مثلث در شکل آشکار است. علاوه بر این، مثلث‌های زیر هم در شکل هست:

(۱, ۲), (۲, ۳), (۳, ۴), (۱, ۴), (۶, ۷, ۹), (۶, ۷, ۸, ۹)

پس تعداد کل مثلث‌ها، برابر است با:

$$۹ + ۶ = ۱۵$$

(هوش غیرکلامی)

(ممیدکنبی)

۲۹۰- گزینه «۴»

در شکل‌های گزینه‌های «۲» و «۳» وجه‌هایی روبه‌روی هم رسم شده است

که باید در مقابل هم باشند. و در گزینه «۲» و و در گزینه «۳»

در گزینه «۳». همچنین در گزینه «۱» نیز جهت فلش اشتباه رسم

شده است. این گزینه به شکل صحیح است.

(هوش غیرکلامی)